

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónap ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyiltér sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, augusztus 9.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vészcekk: A kormány lemondott.**
- Parlamenti-bizottság.** Irta: Gyomai Zs. dr.
- Egyről-másról.** Irta: Lux Terka.
- A parlamenti vizsgálat.**
- Sarto postamester.**
- Khuen-Héderváry lemondása.**
- Germanizáló magyar város.**
- Az új harangok.**
- Verekedő huszártisztek.**
- Az Árpád-téri gyilkosság.**
- Négy taktus miatt.**
- A minoriták rendtartományi gyűlése.**
- A Krivány-villa.**
- Megszökött vőlegény.**
- Regény-Csarnok: A teltekek kincse.** Irta: Ritt Gyula.

A kormány lemondott.

Arad, augusztus 8.

Elérkeztünk a tragédia utolsó felvonásához: *Khuen-Héderváry* gróf miniszterelnök sorsa meg van pecsételve. Ma délután öt órától hétig minisztertanács volt, melyen a kabinet összes tagjai megjelentek s egyhangulag elhatározták, hogy beadják az összkormány lemondását. Ezt a miniszterelnök hétfőn bejelenti a képviselőháznak, valamint a főrendiháznak. A minisztertanács mai megállapodásáról táviratilag értesítettek már a kabinetirodát is — és ezzel a Khuen-kormány rövid működését végleg befejezte.

Minden úgy történt, ahogyan a nem-

zeti történelem logikája kényszerítő erővel parancsolta. A tragédia szálai csak öt héten keresztül szövődtek, de a nemezis még gyorsabban vágta el a gyilkos fonalakat. Dübörgő léptekkel közeledett a vég, a megsemmisítő katasztrófa, hogy a fölbomlott politikai és társadalmi rend helyreálljon. És ma minden töprengő várakozás megoldást nyert.

Khuen program nélkül jött, csudálatos furfanggal összepaklizta a parlamenti békét, erőszakosan keresztülhajtott egy nemzeti szempontból jelentéktelen indítványt, aztán kormányzatának egyik cselekvő tagja belerántotta az egész országot egy ocsmány politikai panamába. Közben felébredt a békülékeny szellemű ellenzékiek hallgató lelkiismerete is, az érdemtelen kormányelnök fejét követelve.

Röviden ennyit csinált Khuen-Héderváry. Avagy adott egyetlen eszmét, ha csak föltételes alakban is? Volt-e szándéka a magyar nemzeti államot akár anyagiilag akár erkölcsileg megerősíteni? Volt-e szava a katonai követelésekhez? Nyilatkozott-e, hogy magáévá teszi azoknak minimális hányadát? Nem akarta-e megbolygatni a törvényekben lefektetett nemzetgazdasági garanciákat? Nem akarta-e törvényen kívüli állapotban föloszlatni az országgyűlést? Nem ütközött-e ki minden negatív cselekedetéből, hogy a

horvát rémuralmat magyar földre akarja plántálni?

Mennyi nemzetsorvasztó politikai bűn néhány hét alatt! Mennyi sötét, alattomos szándék az alkotmányos jogok fölborítására!

Az igazságos és bölcs király most eltávolítja ezt a romboló szellemet, ha ugyan szellemnek lehet nevezni. Khuen-Héderváryt egy súlyos politikai válság dobta a zavaros vizek fölszínére. Most egy megbotránkozató lélek-vásár szennyes hullámai borulnak siri lepelként politikai tetemére. Elsülyed azon a lélekvesztőn, a melyre ravaszágát bizta. És a roncsok, amint odaütődnek a partokhoz, tanúi a nemzeti őserőnek, a politika becsület és az igazság diadalának.

Khuen-Héderváry bukásával a kaszinói szellemnek is pusztulnia kell az országos politikából. Se grófocskák, se mágnasmajmoló dzsentrik ne diktáljanak itt föltétlen hatalommal! Diktáljon a nemzet a maga összességében. Diktáljon a hazafiság, a magyar becsületesség és az igazi érdem! A politikai kofálkodók, a lélekvásárlók, a szeparézók, válaszszanak érzelmeiknek megfelelő foglalkozást. A parlament nem kaszinó. az alkotmány nem alapszabályzat és a nemzeti tanácskozással rendelt termék nem kártyaszobák.

A bűnös bűnhődik, de magával rántja

társait. Bukik az egyén és bukni fog a szellem. A tragédia végső jelenete után a helyreállott erkölcsi törvény uralmának kiengesztelő korszakába lép a megújnodott, lelkében megtisztult, fölvilágosított nemzet.

A képviselőház hétfőn tartja meg legközelebbi ülését, a melyen a parlamenti bizottság minden valószínűség szerint már beterjeszti jelentését a Ház elé. Ugyanezen ülésen várják *Khuen-Héderváry* gróf miniszterelnök nyilatkozatát is a kormány követendő eljárása tárgyában. A hétfői ülés így mindenestre felette érdekes lesz.

Uj pártalakulások. Egyik fővárosi esti lap jelenti: A politikai helyzet immár olyan, hogy új pártalakulások után sóvárog mindenki. Erzi mindenki, hogy a képviselőház mai alakulatában nem képes és nem alkalmas ama nagy célok megoldására, a melyek a nemzetre várnak. Ertesülésünk van arról, hogy *Bánffy Dezső* báró programja alapján szervezkedik egy új és egészséges párt, amelynek a keresztelőjét is megtartották már. Új pártalakulás várható *Zichy János* gróf vezérsege alatt is. A néppárt a feloszlás útján van. De *Zichy János* gróf konzervatív programjához megszerezte *Károlyi Sándor* grótot és *Zselénski Róbert* grótot, kik a néppárt *Rakovszky* árnyalatával vegyülnének.

Parlamenti-bizottság.

Irta: Gyomai Zeigmond dr.

Arad, augusztus 8.

A *Pap Zoltán* képviselő megvesztegetésének kísérlete alkalmából kiküldött parlamenti bizottság csaknem két hét óta működik már, de vajjon eloszlatta-e a fölmerült kételyeket, vajjon elkergette-e a gyanu árnyékát, mely ez eset alkalmából a kormány vezetőjéhez, mint a kinek érdekében mindenki föltevése szerint a vesztegetés történhetett, tapadt? Nézetem szerint ugyan, ki mint jogász teljes tárgylagossággal és minden politikai pártszen-

vedélytől távol állva hozok ítéletet, a dolog teljesen világos: a magyar miniszterelnöknek abszolúte nem volt tudomása *Szapáry* László megvesztegetési kísérletéről, ezt az én számomra a parlamenti vizsgálat kétségtelenül kiderítette.

Azon-an hányan vannak, a kik ez esetet jogi szempontból és ily objektivitással vizsgálják? Hány száz és ezer embernek veszi el tiszta látását az a sok benyomás, melyet a lapok föltevéseiből merít? És főleg, hány ember van, a ki nem is óhajt tisztán látni, a ki az seményeket és azok ködbe vesző szárait már csak abból az előre elhatározott föltevésből vizsgálja, hogy a miniszterelnök kezének bent kell lennie ez ügyben?

Valljuk meg, az a körülmény, hogy semmiféle törvény nem szabályozza a parlamenti bizottság eljárását, hogy e kiküldött bizottságnak semmi meghatározott hatásköre nincs, hogy tanukat nem hallgatja ki eskü alatt és a tanuvallomásokat nem szorítja magára a fennforgó konkrét tárgyra — mind ez együttvéve oly hiányossá, oly tökéletlenné teszi a parlamenti bizottság eljárását, hogy nem csoda, ha ma, a parlamenti bizottság eljárása második hetének végén a nagy közönség nem formált magának egységes, s minden más föltevést kizáró véleményt.

Ez teszi indokoltá, hogy a leghatározottabban és a legsürgősebben követeljük, hogy a törvényhozás ennek a kérdésnek tisztázásával foglalkozzék és oly törvényt alkosson, mely a parlamenti bizottság eljárását és hatáskörét teljesen körülírja.

Hogy minő hatásköre és minő szervezete legyen e bizottságnak, azt könnyű elképzelni. Eljárásának olyannak kell lennie, mint a parlament egy másik bizottsága eljárásának: az összehírhetségi bizottságnak.

A tanukat eskü alatt kell kihallgatni. A tanuk csakis a fennforgó esetről nyilatkozhassanak. *Pap Zoltán* képviselő ne hozhassa fel a *Szapáry* eset alkalmából a *Sándor Pál* esetet. Mellesleg megjegyez-

ve, ez *Pap Zoltán* nem is állott érdekében, hisz annak idején mikor *Sándor Pálnak* mi érdeke sem volt ez esetet elferdíteni, elegenden hallottuk *Sándor Páltól* az ezer korona hiteles történetét. — *Löwinger* ur ne mondhasson el oly dolgokat az esetről, amelyek azzal nem függenek össze. Mert talán csak nem közérdekű, hogy *Löwinger* ur felesége csomagol, mert nekik most hat hétre el kell utazniok. A *Löwinger* ur föltevése, hogy a miniszterium melyik tagja képes megvesztegetésre és feltevésének megokolása talán szintén nem tartozott a tárgyhoz.

A hozandó törvényben világosan szabályozni kell a tanuk kihallgatásának módját. A bizonyítás csak perrendszerű lehet. *Olay* Lajos képviselő ne állithasson olyanokat, hogy adataim vannak arra nézve, hogy a miniszterelnök ur keze benne van az ügyben. S mikor azután az elnök felkéri, hogy bizonyítékait adja elő, ne mondhassa egy képviselő és volt ügyvéd, ki mint tanu lesz kihallgatva: „Pozitív adataim nincsenek, de objektiv meggyőződésem, hogy a miniszterelnök ur keze benne van a dologban.” Az ilyen vallomás valóban csak torzképe minden parlamenti eljárás keretében előfordulható bizonyításnak.

Az eljárás keretén belül gondoskodni kell a hozandó törvényben, hogy a vád és a védelem egyaránt képviselve legyen. *Polónyi Géza* ne lehessen egy személyben vizsgáló és ítélő bíró. De ez csak az egyik tökéletlensége a mostani eljárásnak, a mely szerint lehetséges, hogy egy fogas fiskális, ki a büntető eljárás összes praktikáját ismeri, a vádat minden oldalról megvilágíthassa és a vád számára a szálat szöhesse és csoportosíthassa, a míg vádlott számára a védelemről abszolúte nincs gondoskodva.

Végül a parlamenti bizottság számára törvénybe kell iktatni azt a jogot, hogy ítéletet hozhasson. Mert mit ér a parlamenti bizottság egész eljárása, ha nincs meg az a joga, hogy ítéletet is mondjon?

Es hogy sporának ez veszedelmes:

Ez izgat, ah, ez kell neked!

— A víz, a kövezési sorrend.

Az örökifju szalmagvár.

Az őrnagy ur szalutál.

Irta: Nógrádi László.

Pont éjfélnél megszólalt a dob a kaszár-

gén lépegetnek. Egyik sem érzi az előző napok fáradalmát. Megverjük! ez hallatszik mindenfelől. S e mondásra erősebbet, erősebbet koppán az porában a nagy, idomtalan, szög-

De ezzel még nem fejeztük be azt, a mit e szomorú eset alkalmából sürgősen követelnünk kell. Itt rá kell térnem arra a gyakran hangoztatott követelésre, hogy a büntető törvényt reformálni kell. És itt ismét téged ér a szemrehányás, ki a mi szemünkben, a kik jogászok vagyunk, a legkiválóbb voltál, szegény Csemegi Károly, aki a büntető törvénykönyvet rosszul csináltad meg. De hát gondolhattad-e, hogy közérkölcseink annyira súlyedni fognak, hogy egy képviselővel szemben meg lehessen kísérteni a vesztegetést?

Azonban, ha azóta törvényt alkottak arról, hogy a képviselők választása felett a kir. Kuria ítéljen, és ha a kir. Kuria megsemmisítette Teleky Domokos gróf megválasztását, aki magyaros vendégszeretettel megkínálja egy pohár konyakkal a hozzá tisztelegni jutt választókat; ha Egry Dezső mandátumát megsemmisítették, mert egyik választójának ellátási költségeit 2 frt erejéig megtéríteni ígérte: akkor csak nem lehet büntetés nélkül hagyni azt, a ki nem egy választót, hanem egy egész választókerület megbízottját, annyi meg annyi szavazat képviselőjét meg akarja vesztegetni.

A jogászok nagy mesterét pedig, a büntető törvénykönyv nagynevű megalakítóját, Csemegi Károlyt ne vádoljuk, hogy ez előtt 28 évvel föltételezte ugyan annak lehetőségét, hogy egy közhivatalnokot meg lehet vesztegetni és ezt is föl is vette a büntetendő cselekmények közé: de arra nem mert gondolni, hogy 28 év múlva közérkölcseink annyira súlyedni fognak, hogy törvényt kell formulálni a képviselők megvesztegetéséről.

TÁVIRATOK.

Az új császárság.

Páris, augusztus 8. A New York Herald párisi kiadása arról értesül Las Palmasból, hogy Lebaudy expedíciójával kizárólag kereskedelmi célokat követ. Állítólag Trója, Lebaudy

erőltetés. Pihenés nélkül, szakadatlan mennek éjjel óta. Most már nem az éjszaka langyos lehellete simogatja arcukat. Merő tűzáradat ég és föld; nem sugara, lángot szór a nap. Egyszer len fényességbe kapcsolódva össze a föld, minden. Fű lesopad, ág, lomb megkonyul, mintha fagyos szél pörzsölte volna végig. Hangtalan a levegő, madár nem száll, pacsrta nem dalol, veréb se csiripel. A füstölgő rögek közül hallatszik a szöcskék rekedt nyiriszálása. Ugyan, mintha sustorogva süne a föld, a fű.

A barmot hűsbe hajtják, de a csapat megy, megy. Fej lekonyítva, test kimerülve, lélek elcsüggedve, csak a kétfejű sas mereszi szárnyát vigan a szíjcsattokon. Vigan, — mert viszik. No és az őrnagy ur ül dőlcegen lován. Csupa tűz, lelkesedés a lelke. Eszre se veszi a pokoli hőséget. Igaz, nem ő megy, hanem a lova, hátán semmi, csak a kardját viszi, meg a sapkáját. No, meg a karriert.

— Most vagy soha, mormogja magában. Most vagy soha. Ellenfele maga a tábornok. Hajdani bajtársa; de elébe került. Persze, érdemtelenül. Most megmutatja majd, ki a nagy stratégia.

Vágyva tekint az őrnagy ur a széles mezőn végig terpeszkedő kopár hegy felé. Mint egy égből aláhulló kőfal mered elébe. De mi ez neki, semmi. Bár az Alpepek állnának előtte, szeretné, hogy mint egy Hannibál, Napoleon áttörhetne rajta. A karriérnak ez is elég lesz, ha átmehet s megiepheti a tábornok seregét.

Ha átmehet? Semmi kétség. Az őrnagy urat elragadja a lelkesedés, sivitva röppen ki hüvelyéből fényes kardja. Oldalt áll, trombitát

saharai császárságának jövő fővárosa, lesz a végállomása a belföldről érkező összes karavánoknak. Arról van szó, hogy vasutat építenek a figigi oazistól Trimbuktuig. Hir szerint Lebaudy kiáltványt bocsátott ki, a melyben magát I. Jakab császárnak proklamálta.

Az angol gépkocsi-törvény.

London, augusztus 6. Az automobil-törvény tárgyalása, mely délben kezdődött, még mindig tart, mert az automobil hívei elégedetlenek azon pótindítvány miatt, mely a gyorsaság határát óránként való 20 angol mértfölddel állapítja meg és ezért küzdenek a javaslat ellen. A tárgyalás valószínűleg még több óráig fog tartani. A felsőház befejezte az irországi törvényjavaslat bizottságbeli tárgyalását. Az ir peerek keresztülvitték több változtatásnak elfogadását, mely ellen a kormány küzdött, amely azonban a javaslat alapvonásait nem érinti.

Egyről-másról.

(A politika szennyese. — Szerető és feleség. — Amire akad vállalkozó. — Félbemaradt karrierek. — Gyalázat és férfiu tisztesség.)

Írta: Lux Terka.

Budapest, augusztus 8.

Az ember nézne jobbra-balra, fordulna előre, hátra, hogy ne lásson, ne halljon semmit abból a tárgyalásból, amely nem tudom hanyadik napja tartja izgatottságban az országot és mind hiába. A szolgálmikor reggel leteszi az ágyam elé az újságot, — hogy valamennyit átböngészt, látom a rosszul összehajtogatott lapokról — kipirult arccal mondja: Tetszik tudni, hogy az a gazember Dienes a szeretőjével szökött meg? A feleségét és a gyerekeit itt hagyta. Legalább ezeket is magával vitte volna!

Később, ha találkozom a szolgálmikornál értelmesebb emberrel, az is azzal kezdi: most csak van téma? Nagy urak és kis emberek szennyesei között lehet válogatni, belátni a politikai boszorkánykonyhák fazekába, jó szemmel a vesékbe is...

Igaz, mindezt meglehet tenni, a politikai regény-irodalmunk, amelyhez alig van elfogulatlan és bátor írónk, talán lendületet fog venni, de azért én engedelmükkel csak visszatérek a

fuvattat, dobot veretett s parádé elvonulást vezényel.

Előnti a méreg, mert a bakkancsoktól nem elággé döng a föld, láb nem reglamaszerűen emelkedik s vágódik ki úgy, mint a cirkuszi lovaké. A matéria fáradni merészel.

— Mi, ti kutyák, szénokol menydörögve az őrnagy ur.

Ujra, újra. Hiába, megint csak nem megy fényesen a parádé, sőt még rosszabbul. Még háromszor üvölti az őrnagy ur szítkokkal cifrázza parancsát, aztán a matéria közé vágat s kardlappal jobbra balra csapkodva fenyegetőzik.

— Előre, előre, ordítja, futólépés!

Gibisch a fogát csikorgatja s mivel mérgét nem töltheti az őrnagy uron, jól esik, hogy egyet-egyét lökhet, rughat a nyomorult matérián. Porfelhő kerekedik a futó csapat nyomán s lassan száll a tikkasztó lángzónben, mintha füst lenne. Elföldi a csapatot, mi sem látszik belőle, csak a föld dübögése, fegyverek csörgése, száz meg száz ember nehéz, lihegő lélekzete jelzi, hogy merre jár az őrnagy ur csapata.

— Tovább, tovább — kiabál az őrnagy ur — de aztán eszébe jut, hogy a lovat kimélni kell. Szeretettel veregeti meg a lova gözölgő nyakát s a ló kedvéért rendes lépést parancsol.

— Nem lesz pihenés, nem lesz, süvölti, ti... ti, ordítja s káromkodásba ful szava.

Fáradt, agyontikkadt minden ember. Elég teher volna a test is, hát még a nehéz felszerelés, mert min lent magukkal visznek, mint-ha Szibéria kellős közepébe mennének hadakozni.

szolgálmikó jó erkölcsére való kifakadására, hogy: legalább a feleségét és gyermekeit vitte volna magával Dienes és nem a szeretőjét! Ebben a formában ez a letört ember a kötelező emberi érzéseinek reputációját megmenthette volna. Természetesen, ennek a sajnálatos politikai camorrának nem az az ember volt a fundamentuma, az ő nélkül is felépült volna és kinővi magát casus fortuitussá s ha nem ő, bárt más vállalkozik a szerepre olyan ember, aki már nem lefelé, csak felfelé bukhat.

Mert ebben a mi gyönyörű, de az urhatnamság révén elgyöngült erkölcsű hazánkban, minden szerepre találni embert. És a szerepek majd nem oly arányban osztogatódnak, amely nagy számban jelentkezik rá a szereplők. Olyan ez a mi országunk, mint a gyermekmésékben a hó óriások országa, ahol az emberek a toronyig érnek, akkorák, de egy igazi gyerek ha derékon vágja őket, rögtön ketté törnek. A sok látszat, az a mi erőnk, a becsületünk, a vagyonunk, a boldogságunk, az életünk célja. Ezért a bűvös köpenyegért oda adjuk ha kell, a lelkünk üdvösségét.

Ebben az országban az emberek egzisztenciája nem épül szilárd alapon s az életük, a becsületük, mind egy-egy trante et carante. Egyik sem a maga helyén áll, lépten-nyomon pályátvesztett, kedvetlen emberekkel találkoznak, akik a felülről a kellő erkölcsi akarat és erős lélek híján egy se tud megfordulni. Valamit érez, valamit utál, magát is, az embertársát is s mert magát nem becsüli, nem becsüli a másikat sem és hol ő hág a másik vállára és hol az ő vállára hágnak rá.

Az élet tulajdonképpen nagyon egyszerű, nagyon komoly és nagyon szép s az emberek mindent elrontanak benne. A verébnek például, csak a mesékben jut eszébe és nem az igazi életben, hogy ő tulajdonképpen fültemile vagy páva lesz és a mi országunk szegény emberei mind annak nevelik fiaikat. Miért? Hát jó ez: uri ruhában koplalni, azt csinálni amihhez se nem ért, se kedve nincs, jó az, kilincset és talpat nyalni, rugatni és lenézni, mikor az ember önértre és emberi méltóságának megtartására lett teremtve?

S ezekből az emberekből lesznek a szél-

Ki káromkodik, ki sóhajt, ki szótlánul megy tovább. Egy-egy megtántorodik, de tovább lökik a Gibischek és az őrnagy ur fenyegető szavai.

Menni kell! Pihenni, a fáradt testet kissé felírissíteni, a tikkadt száját egy ital hűs vízzel megnedvesíteni nem szabad. Ki merné, mikor a megtorlás száz faját dörge az őrnagy ur.

— Előre, előre, — süvölti.

Nekivágnak a hegynek. Pihent ember is szakadásig fáradna a kopár hegy megmászásába. Hát még így elcsigázva, agyonjárva. Mennek. A hegy sziklás oldala ontja a meleget, mint a megfűtött kemence. Szárazgyökér, omlás kő, szárazzá égett fű sikossá teszi az utat. A láb e állhat meg rajta. A ki nem bír lábbal, kézzel segít magán, de mennek. És egy szó, annyi se hallatszik, csak lihegés, hörgés. Valaki kidől a sorból.

— Kutya, — süvölti az őrnagy ur.

Es segítő kéz nem nyúl feléje. Megfekszik a földön, mint egy darab kő.

— Tovább, tovább, hangzik a parancs. A nyomorult ember nagyot hördül, feltápászkodik, néhányat lép, szája fehér tajtékot vet, aztán újra összeesik.

Most már nem törődik vele senki. A csapat messze jár. Pillanatra feleszmél, fejét fel-emeli. A völgyből haragszó hallatszik. Figyel. A faluja jutott biztosan eszébe. A falujának egy kis háza. Rehár a fala, apró, kis ablak rajta; előtte kis kert, árnyas kis kert. Ott jó volna, pedig nehéz munka adná a kenyeret. Minden rögre egy-egy verejtékcsepp kell hullajtani, hogy megnyiljon a föld termő kebele,

hámos és iparlovag Dienesek, akik erkölcsi bukásukban sem képesek megtagadni szerzett uralmi passziójukat és szeretőt visznek magukkal, nem a feleséget. Az is meglehet, hogy ezek az erkölcsileg paralitikus emberek úgy gondolkodnak, hogy a nem szeretett asszony legalább a gyalázatból ne vegye ki a részét. Csak hogy a gyerekeire eső gyalázat így is akkora, mint a részvét és az asszony fájdalma.

S tudja isten, mi asszonyok, akiktől soha se kérnek tanácsot, azt a szép szál hitvány embert még se vetnének meg annyira, ha a családja érdeke miatt dobja el magától férfiúi tisztességét. Mert amint már előbb is mondtam, az a casus fortuitus nem ő rajta fordult meg; az megtörtént volna nélküle, mással is.

Szomorú és csunya dolog ez, s az ember még se tud tőle szabadulni. Ugyan, mint egy megbolygatott darázsfélszek.

Es hogy augusztus elején, mikor a kertek még teljes pompájukban virítanak, s a fürdőben a szép asszonyok nyakra-főre flirtelnek, hogy politikai vesztegetésekről, kérépekről, miről kelljen írni! Még meglássák, kérem, hogy az uborka-érés az idén decemberre fog esni.

Sarto postamester.

(Látogatás a pápa öcsésénél.)

Arad, augusztus 8.

Egy milánói újságíró, amint meghallotta, hogy Sarto lett az új pápa, Mantuába utazott, hogy fölkeresse a pápa fivérét. Látogatásáról a következőket írja:

Mantuából a gőzhajó egy félóra alatt ért Alle Grarie faluba; egy barátom vezetett oda, hogy fölkeressük az új pápa fivérét, Sarto Angelót, aki a kis falu postamestere. Sarto ur, mikor beléptünk, a rácsozat mögött ült és a beérkezett leveleket rakta rendbe. Bemutatkoztam neki. Mikor látogatásom célját említettem, mosolygott. Megszoritotta a kezemet:

— Si, si . . . Signore!

Megkért, hogy várjak, amíg elrendezi a leveleket. Gyorsan és minden idegesség nélkül dolgozott és szinte büszke volt az elvégzett munkára. Mikor befejezte, újra bocsánatot kért, hogy mindjárt nem állhatott rendelkezésünkre.

— Persze, persze . . . meglepett minket a hír. A fivérem pápa lett. Nyolcan voltunk test-

vérek . . . nos és én öreg, vén fiu, nem vittem többre, mint a postamesterségig . . .

Rázta a fejét és szavakat keresett:

— No hát mi Rieseiben születünk; az a ház, még most is meg van, korcsma van benne, a melynek a tábláján ez áll: „alle due Spade,” Peppo 1835. június másodikán született . . .

— A pápa? — kérdeztem.

— Igen a pápa. A mi Pepponk! Mind a testvéreink élnek még, négy lány férjénél van, kettő még hajadon is . . .

— Velencében lakik?

— Ah, ön tudja? — Igen Peppoval együtt régen laktak Velencében.

A szülei után kérdezősködtem.

— Apánk szolgálta volt és naponta egy huszast kapott. Anyám amellelt polgári házakba járt varrni gyermekruhákat. Sok pénzre volt szükségünk — képzelje uram, tíz száz kért enni minden délel és minden este. Tíz fej! . . .

Azután megszakította saját beszédét. Kiálmodta volna, hogy ilyen hatalomra jusson a mi jó Pepponk! . . .

Elgondolkodva beszélt tovább:

— Apánk vallásos volt. A szenteket tisztelte. Peppo csodálatosan érdeklődött a biblia és a szentírás iránt. Már gyermekkorában vallásos iratokban lapozgatott. A kis falusi iskolában ő volt az első, azután apám Caste Francoba küldte, hogy tovább tanuljon. Itt kezdődött úgy látszik a szerencsése. Fuzerini apát nagyon megszerette és külön tanította őt latinul a lakásán. Mikor azután 1852-ben meghalt az édes apánk, az apát magához is vette Peppót; tovább tanulhatott. Később az édes anyánknak eszébe jutott, hogy van nekünk Páduában egy nagybátyánk, Francesca Monico, a patriárka szolgálója. Hozzáfordult, hogy segítse be Peppót a szemináriumba. Meg is tette neki. Ott tanult, lelkész lett . . . azután . . . a többi tudja . . .

Mosolyogtam.

— Sőt. Most tessék csak igazán beszélni. Mi történt azután?

— Nos, hát lelkész lett Tombolóban és legalább magához vehette egy leánytestvérünket. A falu azonban oly roppant szegény volt, hogy alig élhettek meg belőle. Kilenc év múlva végre Salsanoba neveztek ki. Ott jobb sorsa volt. Ennek a helységnek nagy rész Romanin Jacin családé, ahova a bátyám naponta elláto-

gatott. Azután püspök lett Mantuában, patriárka Velencében és kardinális . . .

— Nos és érintkezett önökkel. Jóban voltak? . . .

— Oh, nem is képzelem, milyen fiu az a mi bátyánk. Egy kardinális csak nagy ur, nem? és mégis minden hónapban hazajött hozzánk. Mindenét a szegényeknek adta. Ezért szeretik olyan nagyon. Csodálatos szerényen képes élni, csak hogy a szegényeknek adhasson. Páduában emiatt tele volt adóssággal. Mantuában pedig már a hónap harmadikán soha sem volt pénze.

— Bocsásson meg ezért a kérdésért: ön soha nem veszi igénybe a szívességét?

— Nincs rá szükségem — mondta Sarto egyszerűen. Aztán megszorította a kezemet és azt mondta, szívesen lát máskor is.

A parlamenti vizsgálat.

(Hajdu Etelka levelei.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 8.

A parlamenti vizsgáló bizottság Rohonyi Gyula elnöklete alatt ma délután 3 órakor folytatta ülését.

Mindenekelőtt az utlevél-ügyben kiküldött albizottság tett jelentést, konstatálva, hogy az utlevél-jegyzékben semmi vakarás nem történt, ki van tehát zárva, hogy egy torontáli sváb paraszt utlevelét adták volna Dienes Mártonnak.

Andrássy Gyula konstatálta, hogy a tegnapi napelőtti zárt ülésen belső házirendi dolgokat tárgyaltak és semmi titkos ügyet.

Som Pál hírlapíró és Herren Adolf hálóköcsi-ellenőr lényegtelen vallomást tettek.

Medve Miklós joghallgató benyújtott egy gépirással írott levelet, melyet augusztus 8-án talált a Fiume-kávéházban. Az iratot felolvassák. Ennek tartalma sejteni engedi, hogy Khuen-Héderváry a megvesztegetésről tudomással bírt. A levéllel szemben a legnagyobb ovatoságot ajánlja.

Polónyi Géza kijelenti, hogy az ő tudomása szerint ezt a levelet Hajdu Etelka, Szapáry László gróf volt barátja írta Geiger Gizellához.

A bizottság tagjai közül többen ezt a levelet misztifikációnak jelzik.

Polónyi Géza bár ő maga sem hisz a levél hitelességében, mégis szükségesnek tartja Haj-

du csirát verjen a mag, hogy áldás fakadjon belőle.

Ott mégis jó volna. Nagyon hördül, arca elorzul, kimered szeme, aztán őrvongva ugrik fel. Néhányat lép arra felé, honnan a hang szava zug. Azután összeesik. Föl se kell többet.

Tompán pörög a dob messziről. Ott már föl nem kelti . . . Hiába pörög a dob, új erőt nem ad. Kidől még egy ember. Es bár dühével alig bír az őrnagy ur, kidől a harmadik, . . . negyedik, . . . ötödik is.

Mindegy, csak előre. Ez a rongy hegy, egy pár ember csak nem vet gátat az őrnagy ur kariérjének. Fél uton csak meg nem áll. Az ember mellékes, fő a kariér. Megmutatja mit tud, a tábornokot meglepi, serejét összetöri és . . . a pléh gallérra legalább is még egy csillag száll.

Az őrnagy ur megy, már a lovát se kíméli. Sajnálja ugyan, de elvégre végső esetben ez is csak matéria, dög.

Es megfogya bár, de a hős őrnagy csapata mégis a hegyre ér. Szép ut volt, dicső! Az őrnagy ur úgy érzi, mintha valamennyi emberét az ő esze vitte volna a hegyre. Az ő érdeme, hogy itt vannak. Micsoda nagy találat, mi csodás ész, milyen nagy sztratégia!

Jobbra-balra előtte, utána hegytenger, mozdulatlan kősziklák. S ezt a kősziklába verődött hegyhullámokat uszta ő át csapatával, kezében a térkép . . . és az őrnagy ur olvasni tudja ajtja. Mekkora ész!

Pihenés nincs, minék a pihenés. Minden perc drága. Akkor lép meg a tábornokot, mikor nem is gondolná. Mert ki hinné, hogy átvágott a hegyen, hogy erre képes volt. Előlről fogja várni a tábornokot lent a hegy lábánál. Oldalba kapja, szétzuzza . . . egy lábíg lekaszabolja . . . Lekaszabolná ha . . . ha játék nem volna az egész.

De meglesz . . . ő végrehajtotta, amiről a tábornok nem is álmodott. Es nem fognak megfélemezni nevével azok, kik a csillagot osztják. Nem!

— Előre, csak előre! zug parancsszava.

Es megy a csapat előre. Meg-megrogynak a fáradt emberek. Egy-egy kidül megint. Nem baj. Olykor, olykor segít a kardlap egy kis időre. Ha ez se ér semmit, ott marad, a hol összerogyott. Most nincs vesztegetni való idő, de majd . . . majd a híres csata után . . . Egy se kerül el büntető kezét. Hogy mer fáradni, kidőlni, meghalni egy is, mikor az őrnagy ur úgy siet a kariérje felé!

A kő ontja a perzselő lángot; egy kis szellő se lengedez. Ragyogó tüztenger minden. Tenyérnyi falomb se tart árnyékot. Szakadékból szakadékbá mászva megy előre az őrnagy ur csapata, nehogy észrevegye valamikép a tábornok. Milyen nagy baj is volna. Nagyobb, mint az, hogy egy-egy ember ett leli sirját a kiégett fenekü mélységben.

Es a nagy csata megesett. Az őrnagy ur fényes győzelmet aratott. Elfogta a tábornokot, megfogta karáért. Egy fa alatt hűsültek éppen Maga a tábornok köszöntött rá, így kezdve szavát:

— Ezredes ur . . .

Azután megrázta a kezét nagyon melegen:

— Szép volt, igazán.

Es kipirult az őrnagy ur arca a dicsőségtől, ő maga érezte legjobban, hogy mi csodás, fényes hadi cselekedetet vitt véghez. Ez az ő napja volt egészen. A nagygyakorlat hadikronikása nagy betűkkel jegyzi fel ezen tettét. Ez az ő napja volt egészen . . . A másik pedig a vérnélküli csata halottjait.

Meghaltak s az ő nevüket nem jegyzi fel a hadi krónika. Senkik, semmik voltak s lettek még senkibb, még semmibb. De az őrnagy ur mégis szalutált nekik. Igen, mikor a földbe letették, elkapta lelkét a nagylelkűség és szalutált. Kétszer szalutált.

Az őrnagy ur szalutált, a kis falukban pedig gyászt öltött anyák sirnak, tördelik kezüket és elkeseredett apák keze szorul ököibe. Imádság és káromlás száll el ajkukról. Minek mindez. Ima, átok, káromlás, mind hiába. Az őrnagy ur szalutált . . . az őrnagy ur ezredes lesz és ezzel vége . . .

du Etekanak. Szápáry gróf szeretőjének a beidézését, mert a levelet szerinte csak ez írhatta.

Elnök nyomban jelentette, hogy ennek a tanunak a beidézése fölösleges, mert az ismeretlen helyre elutazott.

Bánffy Miklós gróf és *Nessi* Pál, a következő tanuk, csak régebbi vallomásaikat ismételték meg.

Barkóczy miniszteri tisztviselő, Szápáry gróf jóhiszeműségét igyekszik bizonyítani. Felmenti a gróf jószívűségének igazolására, hogy egy ízben 3000 koronát adott egy anyagilag rosszul álló függetlenségi képviselőnek, anélkül, hogy ez tudott volna róla.

Polónyi Géza fölháborodva veszi tudomásul ezt a vallomást és felszólítja a tanut, mondja meg, hogy ki volt ez a képviselő.

Barkóczy hosszas faggatás után kijelenti, hogy az illető képviselő *Ottó*s Bálint.

Polónyi hallgat.

Több tanu nem lévén, az elnök a *bizonyítási eljárást befejezettnek mondja ki*.

Polónyi a maga részéről az eddigi anyagot nem tartja alkalmasnak arra, hogy annak alapján a bizottság határozott véleményt formálhasson magának.

Elnök kérdi, hogy kívánja-e a bizottság a vizsgálat más uton való folytatását.

A bizottság ezt nem kívánja.

A parlamenti bizottság működése tehát este 8 óra néhány perckor befejeződött.

Ezután a bizottság képviselőházi előadójává *Seivák* Imrét választották meg.

TANÜGY.

(—) Remseyt ismét áthelyezték. A vallás- és közoktatásügyi min. kir. miniszter *Remsey* István volt aradi, jelenleg erzsébetvárosi állami főgimnasiunai rendes tanár a pozsonyi kir. kath. főgimnasiunhoz rendes tanárrá nevezte ki.

Megszökött vőlegény.

(Egy könnyelmű ember stiklijé.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 8.

Néhány nap előtt, egy fiatal ember tűnt el Nagyváradról nagy csomó adósság hátrahagyásával és egy hiszékeny familia becsapása után. Befurakodott egy családba, házassági ígérekkel magához vonzotta a család kisasszonyát s mint vőlegény sorra csinálta az adósságokat. Mikor már közeledett volna a fordulat, megszökött, az adósságok mellett szomorúságot hagyva egy tisztességes szép leány szívében és keletleniségeket okozva a családnak, mely őt magához fogadta.

A jeles firma: *Cz. E.* két év előtt került Nagyváradra, mint a 4. honvéd-gyalogezred tényleges szolgálatában álló számvivő altisztje. Intelligens, értelmes fiu volt, civilben kereskedő, alázatos, hízegő modorával befészkelte magát föllebbvalói kegyébe. Az irodában használható munkaerőnek bizonyult s így csakhamar fölvitte őrmesterségig. Tovább szolgálatra jelentkezett s nagylábon kezdett élni a fiatal ember. Kávéházi dözölések, kártya, nőekkel való foglalkozás kerültek napirendre. A fizetése természetesen édes kevés volt kedvteléseinek kielégítésére.

De nagy leleménységgel talált ő módot a pénzszerzésre. Bűnös manipulációkba fogott a reá bizott kincstári pénznek felhasználásával. A katonai rend mellett nem sokáig folytatta üzemeltetést *Cz. E.* Kiderültek a turpisságok s a megátelyedett számvivő őrmesternek egérutat adtak. Évközben megengedték neki kivételesen, hogy leszerelhesse.

Kilépett a télen katonaságtól s Nagyváradon akart megtelepedni. Ismeretsége már volt és csakhamar közeli barátságba jutott egy kereskedő családdal. A ház egyik bájos, szép nőtagjának házasságot ígért s a család kiadásba helyezte neki, hogy üzletet nyit nevére hozomány gyanánt. A leány vőlegényként szerepelt mindenütt. Nyakra-főre szaporította az adósságot mindenféle cégnél. Szabó suszter és ékszerész számlája nőtt napról napra.

A vőlegény ur boldogan, gondtalanul töltötte hónapjait a család jóvoltából. Eltelt néhány hónap s a vőlegény ur nagyobb követelésekkel lépett föl a családnál, melyet már alaposan behálózott.

Hétfőn minden szó nélkül elutazott *Cz. E.* Nagyváradról s azóta nyoma veszett. A becsapott hitelezők egyike, egy ékszerész elutazott a fiatalember szülehez Szolnokra, de ott semmit sem tudnak hollétéről s megdöbbenéssel hallották a könnyelmű fiu stiklijeit. A hitelezők bünvádi följelentést készülnék tenni *Cz. E.* elen család miatt.

Az új harangok.

(A mai harangszentelés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 8.

Ma buztak fel a minorita templom tornyába az új harangokat. Reggel hét órakor volt a harangszentelés a Szentháromság-szobor előtt. Négy harang állott itt, melyek közül hármát, a melyeket újonnan öntött *Hönig* Frigyes harangöntő, beszentelték. A negyedik harang azok közül való, melyet két év előtt öntöttek. Akkor ez nagyságra nézve a második harang volt, míg most a harmadik helyre került.

A szentelést *Csák* Cirjék dr. rendfőnök végezte *Fehér* Alfréd, *Paszitny* Bonaventura, *Vild* Endre és *Monay* Ferenc lelkészek segítségével. A harangokat megmosták szenteli vízzel, kívülről bekenték olajjal, belülről krizmával. Ezután felhúzták a három kisebb harangot még reggel, a nagy harang felhúzása el-tartott estig. Csak hétfőn lesznek a harangok rendben elhelyezve az állványokon.

A nagyharang 32 métermázsa súlyu. *Mária*, Magyarország Nagyasszonya tiszteletére *Wenkheim* Frigyes gróf és neje készítették. A rajta levő felírás a következő:

Gróf *Wenkheim* Frigyes v. b. t. t.
és neje *Wenkheim* Krisztina grófnő
ajándéka.

Dr. *Csák* Alajos Cirjék
a konventuális minoriták
rendtartományi főnöke,
az aradi hívek lelki pásztora,
a jeles vaskoronarend lovagja
idejében.

Az aradi konventuális minoriták tulajdona.

A másik oldalán Szűz *Mária* domborművü képe látható. Alatta ez a felírás:

Isten dicsőségére
a magyarok Nagyasszonya tiszteletére
az Urnak 1903-ik évében.

A második harang 18 métermázsa és páduai Szt. Antaltól van elnevezve. Ez a felírás olvasható rajta Szt. Antal képe alatt:

Páduai Szt. Antal tiszteletére.
1903.

Az aradi konventuális minoriták tulajdona.
Öntette dr. *Csák* Alajos Cirjék
rendfőnök, lelkész.

Magyarországi Szt. Erzsébetről, a minorita rend védőjéről nevezték el a harmadik harangot, mely 7 és fél métermázsa súlyu. Ennek egyik felén ez a felírás:

Az aradi minoriták 200 éves
lelkipásztorkodása emlékére
öntettek a harangok.
Dr. *Csák* Cirjék tartományi rendfőnök, plébános
idejében.

A másik oldalon Szt. Erzsébet képe és ez a felírás látható:

Istennek dicsőségére
és Magyarországi Szt. Erzsébetnek
a magyar konventuális minoriták
patronusának tiszteletére
az Urnak 1901. évében.

A negyedik harangot *Hönig* Frigyes és neje ajándékozta és Szt. Zsófiáról nevezte el. A felírása ez:

Isten dicsőségére
Szt. Zsófia tiszteletére
ajánljuk: *Hönig* Frigyes és
neje *Simalya* Zsófia
1903.

A harangok hétfőn, a minoriták rendtartományi gyűlésének előestéjén szólalnak meg először. Ma este hét órakor meghúzták a második harangot.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: A svihákok, operette. Este: Az éjjeli menedékhely, dráma.
Hétfő: Drótos tót, operette.
Kedd: Drótos tót, operette.
Szerda: Drótos tót, operette.
Csütörtök: Drótos tót, operette.
Pentek: Drótos tót, operette.
Szombat: Drótos tót, operette.

* A drótos tót. A nyári szezon utolsó újdonsága, a hétfőn bemutatásra kerülő *drótos tót* operett, mely a *Rastelbindel* cím alatt Berlinben kétszázszor, Bécsben százötvenszer került egymásután színre. A szép zenéjü operett fényes kiállításal adatik elő és bizonyára nálunk is fényes siker fogja kísérni.

* Vasárnap délutáni előadás. Vasárnap délután a *Svihákok* operett kerül előadásra *Rózsa* Lili és *B. Szabó*-val a címszerepben.

Germanizáló magyar város.

(Visszaküldött német megkeresés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 8.

A hazafiatlanságnak és az államnyelv megsértésének ríktó példája került a napokban az aradi községi bíróság elé. Egy magyar város, a mely egy másik magyar várossal németül levelez. És hozzá nem is a zöld-szász hirben álló városok egyike, hanem egy szomszédos megye székhelye: *Lugos*.

Az aradi községi bírósághoz a napokban Lugosról az ottani községi bíróságtól megkeresés érkezett, végrehajtás fogatosítása iránt. A megkeresés tiszta német blankettára van kiállítva, s elejétől végig németül szól. Még Szászváros és Brassó, a melyek pedig eléggé hetvenkednek a német nyelvvel, a mikor más törvényhatósághoz, vagy községi bírósághoz ír, magyar és német nyelvü blankettát vesznek elő: Lugoson azonban, Krassó-Szörénymegye székhelyén egyáltalán nem tudnak arról, hogy magyar nyelv is van, hogy a magyar nyelv az állam hivatalos nyelve, s ha már Lugos maga megtagadja ezt a nyelvet, legalább Araddal szemben írjon magyarul.

Bedő Árpád dr. községi bíró a német nyelvü megkeresést nem intézte el, hanem visszaküldte azzal, hogy miután Aradon a törvényhatóság által megállapított hivatalos nyelv a magyar, tessék a lugosi Bagatellgerichtnek magyar nyelvü átíratot küldeni. A törvény értelmében ugyanis az egyes törvényhatóságok maguk ál-

lapítják meg a hivatalos nyelvet, de a mikor más törvényhatóságokhoz fordulnak, kötelesek annak nyelvét használni.

A visszaküldött megkeresésre sem újabb megkeresés, se válasz eddig nem érkezett. Vagy az lehet, hogy a lugosi községi bíróság elszegyelte magát a megérdemelt letétele miatt, a melyet Aradtól kapott, vagy pedig az, hogy inkább behajtatlanul hagyják az illető magánfél követelését, semhogy a magyar nyelvre fanyalodjanak. A történetek után ezen se lehetne csodálkozni.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Jövahagyott alapszabályok. A falpasi olvasó népkör alapszabályait a m. kir. belügy-miniszter láttaozta.

Khuen-Héderváry lemondása.

(Mit határozott a minisztertanács?)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 8.

Senkit sem lep meg az a tény, mely a mai nap folyamán nyilvánvalóvá lett, hogy Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök és kabinetje beadta lemondását a királynak.

Kevesen voltak azok, kik Khuen kormányának hosszú életet jósoltak már a kezdetkor, s mikor a megvesztegetés szennyes ügye kipattant, bizonyossá vált, hogy abba a fertőbe bele fog fulni Khuen miniszterelnöksége, bele ful még akkor is, ha az ő tudta nélkül csinálta meg vesztegetési sportját Szápáry László gróf.

Ennek a lemondásnak be kellett következnie, hogy a politika fekete felhői elhúzódnak. Megtörténhetett volna ez simán, rázkódtatások nélkül is, mint a hogy a szél elviszi a felleget az égről; de Khuen-Héderváry makacssága révén másképen történt; villámlás, menydörgés, záporosó előzte meg az ég kitisztulását. Micsoda égi háboru volt ez, micsoda fergeg! A magyar parlamenti élet megszerkesztett bele, és sokan féltették, hogy el is sodorja a vihar.

Ez nem következett be, hanem megy Khuen-Héderváry. A mai minisztertanács, melynek előterjesztést tett a miniszterelnök az ischl-i kihallgatás eredményéről, arra a konkluzióra jutott, hogy a kibontakozást a jelenlegi kormány nem hozhatja létre. Erről értesítették a királyt, aki remélhetőleg még holnap közli elhatározását.

A válságos politikai életnek erről a nagy fordulatáról és a kapcsolatos eseményekről tudósításunk a következő:

A miniszterelnök itthon.

Bécsből táviratozzák: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma reggel Ischlből ideérkezett, s azonnal tovább utazott Budapestre, hova délután 1 óra 50 perckor érkezik. Itteni politikai körökben nagy sulyt helyeznek a ma délután tartandó magyar minisztertanácsra, mely döntő befolyással lesz a politikai helyzetre.

Audiencia után.

Ischl-ből jelentik: Itt általánosan azt hiszik, hogy a második audienca a végleges

döntést nem hozta meg. Khuen-Héderváry csak félóra hosszáig időzött a királynál és aztán részt vett az udvari ebéden. Arról biztosítanak, hogy a király a döntést opportunus okoknál fogva elhalasztotta, úgy, hogy az szeptember elsejéig nem várható, annál kevésbbé, mert a király időközben reprezentacionális kötelességekkel lesz elfoglalva, miután a román és később az angol királyt fogadja. Egyelőre a király a kabinet lemondását nem fogadta el, de ez nem jelenti azt, hogy a király a miniszterelnök taktikája iránt bizalmat szavaz, hanem ez csak külső mozzanat, mely egyértelmű lehet a válság elődázásával, de semmiesetre sem azal, hogy a király Khuen-Héderváry Károlyt tartani akarja.

A magyar sajtónak az a felfogása, hogy Apponyit tekinti az új kabinet megalkotására alkalmasnak és hivatottnak, az udvari köröket meglehetősen bosszantja, mert itt Apponyival egyáltalán nem rokonszenveznek. Meg is tesznek ezek a körök mindent, hogy Apponyi tervbe vett megbízásának elejét vegyék. Az ellenpárt ezzel szemben azzal érvel, hogy gróf Apponyi volna alkalmas ember arra, hogy ép az ellenzékkel paktumra lépve, az obstrukciót megszerezésre bírja.

Khuen-Héderváry gróf, kinek több Ischlben levő lapudósító ismét megkérdezett, hogy lemondását benyújtotta-e, kijelentette, hogy arról, vajjon lemondjon-e vagy nem, egyáltalán nem volt szó. Az erre vonatkozó hírek merő találgatások; ő még ma visszatér Budapestre, hogy kollégáinak Ischlben szerzett benyomásáról beszámoljon. A király döntése előtt be kell várni, hogyan fog a Szápáry affaire végződni. A miniszterelnök nagyon tartózkodó magatartásából azonban azt következtetik, hogy a helyzet időközben még jobban kiélesedett.

A döntő minisztertanács.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Ma délután Khuen-Héderváry gróf elnöklete alatt másfél óráig tartó minisztertanács volt, melyen a kabinet összes tagjai résztvettek. A tanácskozás tárgyát az ischl-i kihallgatás képezte.

Tekintettel arra a körülményre, hogy a kibontakozásnak a miniszterelnök programjában foglal elöfeltételei megdőlték, továbbá, hogy a függetlenségi pártnak az a része is, mely az obstrukció ellen foglalt állást, a legutóbbi ülésen kijelentette, hogy a miniszterelnökkel létrejött megállapodást nem tekintik kötelezőnek: a minisztertanács egyhangulag elhatározta, hogy beadja a kormány lemondását.

A lemondást hétfőn terjesztik a képviselőház elé. Lehetőleg ülést tart a főrendiház is, hogy ott is megtörténhessék a bejelentés.

A miniszterelnök és a miniszterek egyelőre tovább vezetik az ügyeket.

A függetlenségi párt a lemondás ügyében holnap este ülést tart.

Részletek a lemondásról.

A minisztertanács ülésének lefolyásáról a következő részletek szivárogtak ki: Khuen-Héderváry gróf még ma is alternatív javaslattal lépett a minisztertanács elé. A királytól azt az engedményt hozta, hogy a hadvezetőség esetleg szeptember hó végéig vár az ujonckokkal, ha a kormánynak bárminő kilátása is lehet

arra, hogy addig a helyzetet szanálni sikerül.

A minisztertanács erre nézve vajmi kevés biztatót mondhatott. A kabinet a miniszterelnökkel egyetemben azon nézetben van, hogy a helyzeten csak az összkormány lemondása segít, más kormánynak kell átadni az ügyek vezetését.

A lemondást tehát egyértelműen elhatározták s erről azonnal távirati jelentést küldtek a királynak. A Felsőház határozatáról szóló választ holnapra várják s így a hétfői országgyűlésen Khuen a kormány lemondását már bejelentheti.

Egyelőre természetesen a lelépni készülő kormány fogja vezetni az ügyeket.

A lemondás hatása.

A mai nap legfontosabb politikai eseménye Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök és az összkormány tagjainak lemondása volt, mely a délután tartott minisztertanács eredményeképp következett be. A lemondás híre este 7 órakor terjedt el a parlamenti palotában, hol az országos vizsgáló bizottság ülése révén nagyszámu képviselő és politikus volt együtt. A hír nagyobb emóciót nem keltett, mert a lemondás bekövetkezését napok óta biztosra vették.

Polónyi Géza, ki a parlamenti vizsgáló bizottság ülésein eddig arra törekedett, hogy a tárgyalást lehetőleg huzza: e pillanattól kezdve lemondott minden további akcióról s ő maga proponálta, hogy az ülésezést fejezzék be.

Es ezzel a nagy botrány, a mely Magyarország politikai életét két hét óta a leghevesebb izgalomban tartott, megszünt a nélkül, hogy valami tényleges eredményt tudott volna megállapítani. Mert maga Polónyi beszélte, hogy a parlamenti vizsgáló bizottság nincs abban a helyzetben, hogy a begyűlt adatok alapján véleményt formálhasson, vagy határozott nézetet nyilváníthasson arra vonatkozólag, hogy a kormány politikai vesztegetést követett-e el? Ez annyit jelent más szóval, hogy az ellenzék akciója a miniszterelnök lemondásának hírére eredménytelen maradt, bár a tulajdonképeni célt, Khuen-Héderváry demisszióját, elérték.

A fővárosi lapok a kormány lemondásáról rendkívüli kiadásban értesítették a közönséget, a mely nagy érdeklődéssel fogadta a mai nap nem váratlan, de mégis szenzációs eseményét.

A király békét akar.

Politikai körökben elterjedt hírek szerint gróf Khuen Ischlben oly irányban is tett előterjesztést, hogy a kabinet tagjainak kicserélésével oly kabinet alakítására kapjon megbízást, amely beleegyeznék abba, hogy az erőszak (vagy amint parlamentárisan nevezik, az erősköz) politikáját folytassa és a képviselőházat királyi kéziratral ex lexben is föloszlatthassa.

Nevezetes, hogy ezen előterjesztés alkalmával ugyanezen hírek szerint gróf Khuen a parlamenti bizottság tárgyalásainak eredményéről aképen referált a királynak, hogy a tárgyaláson teljesen tisztázva vannak a kérdések és hogy a kormányt vád nem érheti. Mintha semmi sem történt volna, aképen javasolta, hogy a király egyezzen bele a képviselőház föloszlatásába és amint ez a terv korábban már egy ízben fölmerült, a föloszlatást mindaddig folytassák és ismételjék meg, amíg az ellenzék ellentállása teljesen megszűnik.

Ez a cinizmus azonban a királyt megrémítette és határozottan megtagadta a tervhez való

hozzájárulását. A király mindenekelőtt békét akar és a béke segítségével katonát és a hadsereg fejlesztésére pénzt. Gróf Khuen tehát azzal távozott a király dolgozószobájából, hogy a képviselőház fölmozgatását többé még ijesztgetés gyanánt sem hangoztathatja s pár perc múlva közölte is egy bizalmasával:

— A képviselőháznak *ex-lexben* való feloszlásáról többé szó sem lehet.

Ischlben, mint rendszeren ilyenkor, sok magyar politikus van. A magyar képviselők és magnások igyekeztek találkozni a miniszterelnökkel. Egyeseket ő keresett fel, mások kíváncsiságból igyekeztek vele találkozni. A képviselők köréből érkezett haza az a tudósítás, melyet eképen lehet összefoglalni:

— Gróf Khuen *semmi szín alatt sem maradhat meg állásában* és további ténykedései csak arra szorítkozhatnak, hogy a kibontakozást a maga személyének feláldozásával és reputációjának mily mértékű megtartásával segítse elő.

A mai helyzet.

A miniszterelnök, mint megirtuk, a szerdai minisztertanács után kettős elhatározással ment el Ischlbe. Az egyik a minisztertanács elhatározása volt: a kabinet lemondásának bejelentése. A másik saját elhatározása, hogy a koronának az *ex-lexben* való feloszlást ajánlja, az olvasóink előtt már ismeretes szofisztikus indokolással. A tényleges javaslatok mellett a miniszterelnöknek még be kellett számolnia a vesztegetési ügyről.

A miniszterelnök, hiven a minisztertanács utasításához, hogy első sorban nyujtsa be a kabinet lemondását és ezzel provokáljon egy királyi döntést, hogy tehet e ez a kormány még előterjesztéseket: csakugyan a lemondás beladásán kezdte, derögtön elmondta, hogy ő neki terveit voltak és vannak és hogy a lemondási határozat csak azért egyhangu, mert ő mint elnök nem szavazott. A király kíváncsi volt megismerni a terveket és ezek indító okait is. Erre fejtette ki a miniszterelnök a helyzet képét; különösen hangsúlyozta azt, hogy az ő nézete szerint még *nemzeti engedményekkel sem lehet ezzel a Házzal sokra menni, mert az összes pártok megbizhatlanok* és ő — tekintet nélkül arra, hogy lesznek-e, vagy nem lesznek nemzeti engedmények — a Háznak lealább is elnapolását, de leginkább azonnal való feloszlását javasolja.

Ő felsége — megbizható forrásból vett értesülés szerint — azt mondta erre:

— *Das bedeutet Krieg; ich bin ein alter Mann und will Ruhe haben.* (Ez háborút jelent; én öreg ember vagyok és nyugalmat akarok.)

Gróf Khuen most már belátta, hogy az ő saját külön politikája nem talál legfelsőbb helyeslésre és most már elállt a különvéleménytől és szóval is bejelentette csatlakozását a kabinet lemondásához.

Ennek dacára a király nem mondta ki a végső szót, ami röviden az lett volna: „Elfogadom a lemondást!” Erőemben a korona hozzájárult a kabinet elbocsátásához, de a formai elbocsátás két okból rövid halasztást szenved. Az egyik ok az, hogy módot kell találni arra, hogy a parlamenti bizottság munkájának befejeztével vagy anélkül a távozó kabinetnek valami rehabilitáló nyilatkozatot kell kapnia a Háztól is; a másik ok, hogy a válság addig céltalan, míg a korona maga nincs tisztában azzal, hogy miféle engedményeket adhat az új kormány útjára, ha sem a passzív, sem az aktív rezisztenciát folytatni nem akarja.

Mindaddig tehát, míg ez a két dolog tisztába nem jön, a lényegileg bukott kabinet hi-

vatalban marad; ez tarthat egy-két napig és egy-két hétig is. A korona intenciója azonban az, hogy csak órákig vagy napokig tarsson, mert augusztus végén ujoncozni akarnak és az idő nagyon rövid arra, hogy az új kormány megalakuljon, hogy megegyezék az ellenzékkel és le is tárgyalhassa az indemnitási és az ujoncojavaslatot.

A miniszterelnök titkolózása és a sürgős minisztertanács csak arra való, hogy maszkirozzák rövid ideig a kétes helyzetet. Maga a minisztertanács pedig arra is való volt hogy a miniszterelnök gyorsan és egyszerre informálja minisztertársait a történetekről, akik a maguk részéről természetesen szintén kíváncsiak voltak az ischli eredményre; noha végső elemzésében egyetértének abban, hogy a *jelenlegi helyzetben még akkor sem maradnak a helyükön, ha Khuennek módjában volna őket maradásra bírhatni.*

Erre már nem is volt szükség, mert ma a kialakulás megtörtént: a miniszterelnök és a kabinet tagjai megállapodtak az együttes lemondásban.

A nemzeti engedmények.

Mialatt Khuen gróf miniszterelnök Ischlben járt, már megindultak a tárgyalások a katonai körökkel az esetleges nemzeti engedmények iránt és ezekre részben a miniszterelnök is befolyt. A kabinetiroda a hadsegédekkel egyetértőleg már formális tervezetet készített arról a maximumról, mely megadható volna és ezt a tervezetet be is mutatta már legfelsőbb helyen.

Ugy értesülünk, hogy a kabinetiroda által bemutatott tervezetben a következők vannak:

1. A magyar tisztek hazahelyezése azok kivételével, kik élesen kialakult magánviszonyaiknál fogva a mostani állomásaikon való meghagyást egyenesen kéri.

2. A magyar nyelv oktatása a katonai iskolákban, hogy idővel elégséges magyar tiszt legyen a magyar ezredekben.

3. A magyar nyelv behozatala a katonai büntető eljárásban.

4. A magyar zászló a magyar ezredeknel.

A magyar vezényelési nyelv behozatalát az előterjesztés egyelőre lehetetlennek mondja, míg nem lesz elég magyar tiszt. Hogy mikor lesz, azt a vélemény nem fejtegeti; mert nincs kulcs arra, hogy mennyi magyar ember fogja gyermekeit a tisztli pályára bocsátani.

Ennek a javaslatnak első három pontja ellen a királynak sincsenek kifogásai, de a zászlót nem óhajtja.

Azt hisszük, hogy ezek ellen az elemi engedmények ellen a még meghallgatandó katonai köröknek sem lesz kifogásuk és hogy a megbizandó új miniszterelnök képes lesz kapacitálni ő felségét a zászló engedélyezésére is. Ilyenfórmán a fenti négy pont lesz körülbelül az az alap, amelyre az új kormány a maga elindulásának pontját fektetni fogja. Az ellenzék fölfogása ezekkel szemben természetesen attól függ javarészből, hogy ki fogja ezt a megegyezési alapot ajánlani.

Apponyi az előtérben.

Késő éjjel telefonálja budapesti tudósítónk: A képviselőházat az új kabinet megalakulásáig valószínűleg el fogják napolni. A megalakulás előreláthatólag létre jön a jövő hét folyamán, úgy hogy pénteken vagy szombaton a parlament előtt bemutatkozik az új kabinet.

Az a remény, hogy ennek megtörténte után hamarosan le fogják tárgyalni a sokszor emlegetett, fontos javaslatokat.

Nagy kérdés, hogy ki lesz az új kabi-

net feje. Utmutatást ad erre nézve az a körülmény, hogy ma egy politikus meghívást kapott a királyhoz.

Ez a politikus Apponyi Albert gróf. Ezzel a kibontakozás módjának iránya is meg volna állapítva arra az esetre, ha Apponyi vezetésével sikerül liberális kabinetet alakítani. Ez még kétséges és nem lehet tudni, nem fog-e a szabadelvű párt egy más tagjára bízni az elnökség, míg Apponyi mint egyik fontosabb tárcza vezetője vesz részt a kabinetben. A szabadelvűpárt hangulata az utóbbi időszak mellett szól, de természetesen a korona joga a döntés.

A helyzet ezen gyors egymásutánban bekövetkezett tények által rendkívül megkönnyebbült. Reménylik, hogy az ellenzék maga nyujt segédkezet arra, hogy az állam e súlyos helyzetből, melynek kellemtlenségei nagyon terhesek, hamar kilábaljon.

Érdekes, hogy Khuen-Héderváry senkit sem jelölt meg utódjául, s a választást teljesen a koronára bízta. A miniszterelnök kijelentette, hogy mandátumát megtartja és mint egyszerű harcos vesz részt a parlamentben.

Verekedő huszártisztek.

(Kávéházi botrány egy kasszirő miatt.)

— Az Arádi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 8.

Vácon nem a legkellemesebb foglalkozás kávésnak lenni. Országos hírű botrányokról híresek a váci kávéházak.

A váci huszártisztek egyedüli mulatsága az, hogy minden elgondolható rossz és még rosszabb tréfát engednek meg maguknak a kávéházban. Nemrégiben megesett, hogy egy huszártiszt berugott fölvel, fényes nappal belovagolt a kávéházba és ott átakarta ugratni lovával az asztalokat. A váci pincérek már remegnek, ha messziről látnak közeledni egy huszártisztet.

Nem ritkán történt, hogy a tisztek ilyen kávéházi tréfa alkalmával a polgársággal is összekoccannak.

A minap is, augusztus 6-án este a 6-ik honvédszázados néhány tisztje mulatott az ottani Központi kávéházban. Járt a pezsgő és sikamlós ételekben sem volt hiány.

A tisztek közül Samarjai főhadnagy, mikor nagyon megnőtt már a kedve, magával akarta vinni a kávéház tündérét, a kasszirőnt.

Ez ellen azonban a kávéés erőlyesen tiltakozott, mert a váci rendőrkapitány egy rendeletével megtiltotta, hogy a kasszirőnk egyes vendégek kíváncságra elhagyják helyüket, mielőtt lejár a kötelező hivatalos idő.

Ebből aztán szóváltás keletkezett a tisztek és a kávéés között, mely csaknem tettlegeséggé fajult.

Másnap délelőtt Samarjai főhadnagy bement a kávéházba s nádpálcájával agyba-főbe verte a kávéház tulajdonosát, Korpás Jánost.

A kávésnak a pincérek, Samarjainak pedig két tiszttársa sietett segítségére úgy, hogy fényes nappal c-unya verekedésnek voltak tanúi a váci korszón sétáló emberek.

A tisztek kardjukat is használták, s a kávéés az orvosi látélet szerint testén és arcán 17 zebből vérezve maradt a „csata” színhelyén.

A kávéés az esetet feljelentette a honvédelmi miniszternek, kérve a vizsgálat megindítását.

SPORT.

+ Az arad-szegedi kerékpárverseny. Augusztus 15-én megy végbe az az érdekes kerékpárverseny, mely Arad—Szeged között folyik le. A versenyt az aradi Meteor kerékpár-klub és a szegedi testgyakorlók és kerékpárosok egyesülete rendezi. Előre is biztosítja a verseny sikerét a nevezések meglepően nagy száma. Összesen huszonegyen neveztek és pedig:

Aradról: Duffner János, Kondor (álnév), Bogdán Sándor, Kadelburger Ede, Gálfi Rezső, Kleindl Mátyás, Petkovits Béla, Ludvig Lajos, Ascher Ferenc; Szegedről: Péter József, Péter István, Tamás Emil, Pittoni Béla, Fischer Simon, Varga József, Sándor Demeter, Bauer József, Weber János, Farkas Lajos, Abrahám István, Erdélyi József.

A Meteor szegedi zsüribe Farkas Abrahám elnököt és Györfi Jenő titkárt küldte ki, kik a beérkezésnél az ellenőrzést is végzik. A szegediek Jámbori Lajost küldték Aradra az indításhoz.

+ Vadászat kezdete. Augusztus elsején megszűnt a vadászokra nézve a holt szezon. Igaz, hogy egyelőre szárnyas vadakra szabad csak vadászni, de 15 től kezdve megszűnik a nyulak tilalmi ideje is és ez időtől kezdve kutyák ugatásaitól s a puskák durrogásaitól fog visszhangzani a tarló. Az ország minden részéből jó hírek érkeznek a fogoly- és a nyul-állományról; nincs tehát semmi akadálya annak, hogy Nimród hível vérengző, de előkelő pasztojuknak eleget tehessenek.

+ Az aradi kerékpár-klub holnap, vasárnap, kirándulást rendez Pécskára. Találkozás d. u. 2 órakor a városligetben.

Az Árpád-téri gyilkosság.

(Főtárgyalás a törvényszéken.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 8.

Emlékezetes még az a véres éjjeli történet, mely nemrég felverte az Árpád-tér esendjét. Egy ottani kávéházban mulatozott egy gyanus alakokból álló társaság, melynek két tagja igen jó barátságban élt egymással. A két barát ivás közben valami csekélységen összeveszett, s a veszekedésből duakodás támadt, mely már az utcán folytatódott. Szekeres Lázár zongora verkiis, az egyik verekedő rátámadt barátjára, Gács Andrásra, s mikor ez látta, hogy Szekeres komolyan akarja bántalmazni, hasba szúrta Szekeresét. A nehéz sebesültet a kórházba szállították, ahol harmadnapra meghalt. Gácsot pedig letartóztatták.

Az ügyészség halált okozó súlyos testi sérés miatt emelt Gács ellen vádat, s az aradi törvényszék főtárgyaló tanácsa ma ítéletet is mondott felette.

A tárgyaláson Köller János bíró elnökölt, a tanács tagjai Görömbey István és Zubor Gyula voltak. Ügyész Fikler Károly dr., jegyző Bereczky László és védő Kralitz Lajos dr. helyettese Deutsch Izsó dr. ügyvédjelölt volt.

A vádlott beismerte, hogy leszúrta Szekereset, de önvédelemre hivatkozott.

Kihallgattak ezután két tanut, akik azt vallották, hogy Gács és Szekeres részegek voltak. Parecz Gyula dr. és Auszterweil László dr. szakértő orvosok azt állították, hogy a halált belső sérülés okozta.

A vádlott tagadta, hogy részeg volt, mert azt hitte, hogy terhelő körülmény a részegség bevallása. Kézzelel-lábbal tiltakozott ellene, s bár beismerte, hogy tizenkét üveg sört ivott, mégis határozottan tiltakozott a részegség gyanuja ellen.

Védője iparkodott a két tanu vallomását felhasználni és a tettet a részegségnek betudni, a vádlott mindazonáltal ragaszkodott ahhoz, hogy színjőzan volt.

A bíróság a bizonyítási eljárás befejezte után három évi börtönrre ítélte Gácsot. Az ítélet ellen az ügyész súlyosbíttatásért, a vádlott enyhítésért felelbezzett.

Négy taktus miatt.

(Kerner Jenőt elboacsátották.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 8.

Tavaly történt, az esztendő végén, hogy a szegedi írók és hírlapírók társasága hangversenyt rendezett az akkor még nagybeteg Dankó Pista fölsegélyezésére. Ezen mutatta be először Kerner Jenő, az Aradon is nagy népszerűséget szerzett honvéd zenekari karmester a „Magyar dal” című melodramáját, amely magában foglalja mindazt, ami ezer év óta örömet és bánatot hozott a nép szívére. Egész természetes, hogy mikor olyan dalok motívumainak feldolgozásáról volt szó, amelyek egész korszakokat, egy-egy darab világtörténetet jeleznek, lehetetlenség volt kihagyni a Kossuth-nótát. Nem szenzáció-hajhászatból történt ez, csupán azért, hogy a történelmi hűség meg ne hamisíttassék. Bizonyosság rá az, hogy a melódiából csupán négy taktus került bele, az is művészi módon elburkolva, csaknem elbujtatva.

De benne volt. Kilehetett érezni. Hangverseny után fölállott helyéről egyszerre a közönség s óriási mértékben tört ki a lelkesedés önkéntelen szava. A gratulánsok között a legelső Mayer Guidó vezérőrnagy volt (azóta nyugalomba vonult.) Másnap pedig már kora reggel berendelte Kerner magához Nagy Győző ezredes, az akkori ezredparancsnok.

Valaki besugta ugyanis a Kossuth-nóta „botrányát” és nagy vala e miatt a kétségbeesés. Tudni kell, hogy akkor még nem vonta vissza a honvédelmi miniszter első formájában a katonai javaslatokat s a legteljesebb mértékben folyt a függetlenségi párt obstrukciója. A párt tagjai naponként feltálatlak egy-egy katonai eseményt, tisztí botrányok, zászlóafférek követték egymást, szóval félni lehetett tőle, hogy esetleg, uram bocsáss, megdicsérik a zenekart a hazafiságáért.

Nagy Győzőről már november elején tudta mindenki, hogy dandárparancsnok lesz, a hivatalos értesítés azonban késett, — ez képes lenne elvágni a karrierjét. Arra irányult tehát a fölőrekvése, hogy a sajtó ne ujjongjon a Kossuth-nóta miatt, hanem sikoljon el fölőtte. Ebben az esetben meg lesz a békekesség.

Igy is történt, mindazonáltal megindult a vizsgálat, sőt tudomást szerzett arról a honvédparancsnokság is, ahonnan sürgősen leüzentek, Szegedre, hogy a melodramát be kell tiltani, ha pedig nyomtatásban megjelent volna, vásárolják össze az összes példányokat. *Coute, que coute!*

Az előbbi megtehették, az utóbbi Lem. Az eredeti kéziratot azonban elvették és felküldték a főparancsnoksághoz további intézkedésig. A karmesternek azonban volt annyi esze, hogy nyugtát vett róla.

A vizsgálat pedig folyt tovább makacs kitartással. Egyre sürűbbek lettek a fővárosi központtal való tárgyalások, közbül belevonták a melodráma szövegének íróját is, aki azzal vágott vissza, hogy baj esetén egyenest a függetlenségi körbe megy. Majd nyugalomba vonult Valentics Dániel és utódja, Csallány Géza kerületi parancsnok átvette a kerület vezetésével együtt a Kossuth-ügyet is.

A nyáron végre el akarták ezt is teljesen intézni s kiküldték a kerülethez tartozó tisztikarhoz a szokásos kérdőpontokat, hogy fel-

mondjanak-e Kernernek, amiért több ízben elmulasztja a próbákat?

A kérdés, természetesen, olyan módon volt fölőve, hogy lehetetlenség volt az alárendeltnek arra más választ adniok, mint amilyent óhajtottak. Ennek eredménye az, hogy a szegedi honvédkerület zenebizottsága a kerületi parancsnokság utasítása, illetve intézkedése folytán ma felmondott Kerner Jenő karmesternek, hivatalos hanyagsággal okolva meg ezen eljárását.

A minoriták rendtartományi gyűlése.

(Rendfőnök-választás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 8.

A minorita rend tartományi gyűlését az idén Aradon tartják meg. Legutoljára 1880 ban volt Aradon gyűlés, melyet többnyire felső vidékeken szoktak tartani. Az aradi minorita rendház kétszáz éves jubileuma, valamint az új templom adtak alkalmat arra, hogy most Aradot szemeljük ki a gyűlés színhelyül.

A tartományi gyűlés tagjai hétfőn érkeznek Aradra. Hétfőn este előzetes tanácskozás lesz az új templom első emeleti könyvtári termében. Harminckét tagja van a gyűlésnek s ezek közül csupán egy jelentette be elmaraadását. A gyűlés tagjai: kormánytanácsosok, örök és a rendházak képviselői.

A hétfői tanácskozáson Fonzi József, a rend római generálisának titkára, Anglia címzetes rendfőnöke fog elnökölni. Az elnök mindenekelőtt bemutatja megbízó levelét, majd megválasztják a gyűlés jegyzőjét.

Kedden lesz a gyűlés első napja. Reggel 8 órakor ünnepi istentiszteletet tartanak, majd megnyílik a gyűlés. Az első nap tárgya a rendházak külső és belső életéről való beszámoló.

A második napra, szerdára van kitűzve a rendfőnök és az előjárók választása. A rendfőnök ismét Csák Cirják dr. lesz, kinek eddig ellenjelöltje sincs.

A gyűlés harmadik napján, csütörtökön tárgyalják az indítványokat.

HIREK.

A Krivány-villa.

— Uj árverés Tusnádon. —

Arad, augusztus 8.

A tusnádi fürdő-szezonnak néhány év óta egyik eseménye — csak olyan, mint az Anna-bál — egy licitáció, a melyet Krivány Jánosnak, a nagy sikkasztónak villájára tűztek ki. Télen hiába próbálgatnák eladni, hát minden nyáron megütik a dobot: háha a fürdővendégek között lesz, a ki kedvet kap rá. Hanem még eddig hiába próbálták: vagy a hire rontja a villát, a mely különben ma is csinos, jó karban van, vagy más az ok: elég az hozzá, hogy a villa ma sincs eladva.

Az idén másodszer hirdet rá árverést a csikszentmártoni járásbíró, Aradmegye kérésére; először július 7-re tűzték ki, de akkor egyetlen venni szándékozó se jelentkezett. Most az utószezonban, augusztus 25-én, tartanak újabb árverést.

A Krivány-villa különben sem áll üresen. A bíróság által kirendelt gondnok a fürdővendégek közt bérbeadta az egyes szobákat, s a szobáknak meglehetősen kelete volt, miután a villa festői, szép kilátásos helyen volt. Az előbbi években a reformátusok e villában tartották isteni tiszteletüket: az idén más helyet kerestek.

A Krivány-villára kitűzött újabb árverés hirdetése ma jelent meg a hivatalos lapban és így szól:

A csik-szentmártoni kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Arad vármegye közönsége vágrehajtatonak, *Krivány János* vágrehajtást szenvedett elleni vágrehajtási ügyében a vágrehajtási árverést 697,092 kor. 46 fillér tőkekövetelés és járuléka erejéig a csikszeredai kir. törvényszék, a csik-szentmártoni kir. járásbírósa területén levő, a Tusnád község határában fekvő csik-tusnádi 1716 számú tjkvben 12519. 1/1. hr. sz. alatt foglalt egész ingatlanra tizenkettőezer (12000) korona ezenel megállapított kikiáltási árban Arad megye közönségének és Purmann Antonjának közös kérvénye folytán elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1903. évi augusztus hó 25-én d. 9 órakor a csik-szentmártoni kir. járásbírósa mint tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis egyezer-kétszáz koronát készpénzben vagy óvadékképes papirokban a kiküldött kezeihez letenni, avagy az 1881. évi LX. trvcikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismerényt átszolgáltatni. Csik-Szentmárton, 1903. évi július hó 20-án. A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

— Gyomai Zsigmond cikke. *Gyomai Zsigmond dr.*, a kiváló jogtudós, a *Jogállam* szerkesztője, a ki néhány napja Aradon időzik, igen érdekes cikket írt az *Aradi Közlöny* részére, a melyet mai számunkban közlünk. A cikk a politikai életnek legszenzációsabb izgató eseményéről, a ma befejezett *parlament* vizsgálatról szól, a melyet különösen annak jogi oldaláról, mint az igazság földterítésére igyekvő processzust kritizál meg. A benne megnyilatkozó politikai tendenciák, természetesen, magának a jeles írónak egyéni nézetei, főleg egyéni nézet az a felfogás, hogy *Khuen-Hédervárynak* ne lett volna valami tudomása a megvesztegetésekről: ennek dacára is változatlanul leköszöltük a cikket, mely az általános jogi részben meggyőző erővel boncolgatja a parlamenti bizottság munkájának céltalan voltát.

— A hercegprimás hazaérkezése. *Vasary* Kolos biboros hercegprimás Rómából, ahol a pápaválasztáson vett részt, ma délelőtt 9 óra 55 perckor Budapestre érkezett. A hercegprimás, aki a hosszú ut fáradalmait igen jól állotta ki, dr. *Kohl* Medárd püspök, dr. *Andor* György primási titkár és *Berger* Márk primási cerimonárius kíséretében jött meg. A pályaházban dr. *Walther* Gyula preláthus-kanonok, primási irodaigazgató, dr. *Nemes* Antal budavári apátlébanos, dr. *Ott* Adám plébános és *Császky* udvari pap fogadta a biboros főpapot, aki egyenesen budavári palotájába hajtatott. A hercegprimás, aki friss egészségnek örvend, egyelőre Budapesten marad és pontifikálni fog a király születése napján és Szent István napján a budavári koronázó Mátyás-templomban tartandó istentiszteleteken.

— A román király Ischlben. *Bécsből* táviratozzák: A holnap délután Ischlbe érkező román király ott tartózkodása alkalmával délután udvari ebéd lesz, este pedig színházi díszelőadás, hétfőn, kedvező idő esetén, kirándulás lesz Ausseebe és Gundelseebe.

— A délvidéki királygyakorlatok. Ismeretes, hogy szeptemberben a délvidékre jön a király a nagy hadgyakorlatokra. Temesvármegye tegnapi közgyűlésén a *Radna-lippai* király-fogadtatás költségeire huszezer koronát szavazott meg; a királyhadgyakorlatok színterébe eső utak helyre állítására 30,000 koronát fordítanak a vármegye utépitési alapjából. 55,000 korona állami segínyt pedig a kereskedelemügyi miniszter ad

erre a célra. Az ő Felsége előtt tisztelgő hódoló küldöttség megalakítását az alispánra bízták.

— **Körber — Széll Kálmánál.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: *Körber* osztrák miniszterelnök ma este *Széll Kálmán* látogatására Rátótra érkezett. Hivatalos jelentés szerint a látogatásnak *semmi politikai jelentősége nincs*, s az csupán a baráti találkozás: vizit a volt kollegánál, a kivel a kiegyezési tárgyalások során annyiszor összemérték a fegyvert. Azonban tekintettel arra, hogy a látogatás ép összeesik a *Khuen-kormány* lemondásával, nincs kizárva, hogy a rátóti vizit a politikai válsággal mégis valamelyes összefüggésben van.

— **A pápa koronázása.** Rómából távirják: A *Voce della Verita* jelenti, hogy a holnap koronázási szertartás délelőtt fél 9 órakor kezdődik és különösen ünnepies jellegű lesz. A pápa az oltári szentség kápolnájában végzett imádság után Szent Gergely oltárához megy, hol a biborosokat kézcsókra, az érsekeket és püspököket pedig lábcsókra bocsátják. A Terza-féle egyházi ének után a szentatya az ugynevezett gyónó-oltárnál főpapi misét mond, amire azután következik a tulajdonképeni koronázás. Az ünnepség apostoli áldástosztással végződik.

— **A vasárnapi munkaszünet.** Legutóbb azt a hírt terjesztették, hogy a kereskedelemügyi miniszter a vasárnapi munkaszünet szigorítása iránt legutóbb kiadott rendeletét odamódosította volna, hogy vasárnap délelőtt 10 óráig az élelmi cikkeken kívül iparcikkeket is szabad árusítani. Ilyen vagy hasonló újabb miniszteri rendelet egyáltalán nincs és vasárnap a mondott időig mást, mint élelmicikkeket árusítani nem szabad.

— **Házasság.** Fényes esküvő ment ma végbe Aradon. *Bisztriczky* József szőlőnagybirtokos kötött házasságot a bájos *Csutak* Valéria urhölgygyel, *Csutak* Károly leányával. A polgári házasságkötés, melyet *Szondy* Béla anyakönyvvezető végzett, a menyasszony szülői házában folyt le délelőtt 11 órakor. Tanúk voltak: *Müller* Károly és *Kristyóry* János. Fél 12 órakor volt az esküvő a minoriták Kölcsey-utcai barak-templomában. A fiatal párt *Csák* Cirják dr. rendfőnök adta össze. A nászlakoma a Fehér Kereszt gyémánt-termében ment végbe. Az új pár délután Semmeringbe utazott. Jelen voltak az esküvőn:

Eles Armin, *Kristyóry* János, *Maresch* Gyula, *Müller* Károly, *Nagy* Lajos, *Nemess* Zsigmond dr., *Nikolics* Döme, *Perger* János dr. és neje, *Reiter* Odön dr., *Ring* Béla, *Schröder* Béla, *Simalya* Károly, *Schusztter* Henrik dr., *Szudy* Elemér, *Varjassy* Lajos, *Vizer* Lajos, továbbá a *Csutak*-család tagjai: *Csutak* Károly és neje, *Csutak* édesanyja és ifj. *Csutak* Károly.

— **A Robitsek-Kremmer párbaj.** *Kremmer* Zoltán joghallgató, a ki a *Robitsek* Kálmánal vívott párbajban az egyik szemén súlyosan megsérült, s akit a párbaj után a budapesti vörös-kereszt kórházba vittek, vasárnap óta ismét Aradon van. Sérülése operációt nem tett szükségessé és nincs kizárva, hogy a megsérült szem visszanyeri látóképességét.

— **A házi kezelés mellett.** *Békéscsaba* képviselőtestülete csütörtökön tartott közgyűlésén elhatározta, hogy *házi kezelésben városi villamos telepet* létesít.

— **Hadnagyból őrmester.** Megirtuk annak idején, hogy ifjabb *Móricz* Pál hirlapíró, a *Debrecen* felelős szerkesztője, a *Nessi-ügyből* kifolyólag honvéd-hadaügyi rangjáról leköszönt, mert a honyédság szellemével nemzeti érzületét nem tudta összeegyeztetni. *Móricz* Pál e lemondásra tegnap hivatalos értesítést kapott, amely szerint a honvédelmi miniszter a tiszt rendfokozatáról való leköszönését elfogadta és

hogy egyidejűleg mint őrmestert a m. kir. gyula 2. honvédezred tartalékába helyezték át.

— **Botrány a Gotterhalte miatt Bécsben.** Bécsben a Schelletau sörarsnokban nagy botrány volt tegnap este a Gotterhalte miatt. A komáromi 62-ik gyalogezred zenekara a „Rezervista álma” című egyveleget játszotta s kihagyta belőle a *Gotterhalté-t*. A jó bécsiek ebben célzatosságot láttak, annál is inkább, mert a zenekar magyarországi ezredé. *Hawpmann* Károly s *Wilhelmann* Lipót, két schwarzgelb hivatalnok haragosan követelte, hogy fujják el a *Gotterhalté-t* is, mire olyan lármát támadt, hogy a zenekar beszüntette a játékot s eltávozott a sörarsnokból. *Pinl* Henrik karmester ellen megindítottak a vizsgálatot.

— **Humberték pöre.** *Párisból* táviratozzák: Az esküdtbírósa ma délben kezdte meg *Humberték* szenzációs pörének tárgyalását. A tárgyalási termet zsufolásig megtöltötte a közönség. *Bonnet* törvényszéki ülnök elnököl, a védői tisztet *Labori* és *Clunet* látják el. Elsőnek *Humbert* Terézt hallgatták ki, a ki minden nagyobb megindulás nélkül, biztos fellépéssel állott bírúi elé. Azután következtek *Humbert* Frigyes és a két *Daurignac*-fivér, a kik közömbösen viselkedtek. A jegyző felolvasta a vádiratot. *Humbert* Teréz több pontnál tiltakozott, de az elnök rendretasította. A tárgyalás folyik.

— **Lelőtt orosz konzul.** Konstantinápolyból táviratozzák: A monasztiri orosz konzult, a midőn ma a vidékről visszatért a városba, egy török ember rövid szökváltás után *agyonlőtte*.

— **Új gyógyszerész.** *Hauer* Lajos gyógyszerész átvette az arad-gáji Aranykereszthez címzett gyógyszerterát *Tábor* Gyulától, ki Aradról eltávozik.

— **Eltűnt pénzügyi számtiszt.** A kassai pénzügyigazgatóság egy fiatal nőtlen számtisztje, *Bódvay* Árpád nagy összegű váltó és egyéb adósság hátrahagyásával tegnap megszökött *Kassáról*, levél útján tudomására adván főnökének, *Krausz* Vilmos pénzügyigazgatónak, hogy állásáról lemond. A fiatalember dorbézoló, könnyelmű életet élt és súlyos adósságokba verte magát, a melyekből időnként néhány hónapra úgy vergődött ki, hogy tisztviselőtársainak jótálló aláírását vette igénybe. Mintegy 10,000 korona erejéig voltak érdekelve hivatalnoktársai és most anyagi veszteségekbe sodródtak. Végtelen könnyelműségét az a körülmény jellemzi a legékebbenn, hogy szorult helyzetében nem állotta meg a hivatászolgától is 30 koronát kiesikarni. Tartózkodási helye mind ez ideig ismeretlen.

— **Dienes Amerikában.** Már most egészen bizonyos, hogy *Dienes* Márton utban van Amerika, illetve New-York felé. Kétségtelen, hogy egy-két nap múlva kiköt az amerikai partokon. Megállapították már a Berlinből utána küldött detektívek, hogy szerencséjére még augusztus elsején, szombaton kapott hajót, mely Hamburgból New-Yorkba indult. A budapesti rendőrség már a múlt héten küldött egy sürgönyt a new-yorki osztrák-magyar konzulátushoz, hogy fogják el a szökevényt, amint partra teszi a lábát. A sürgönyre válasz érkezett, hogy megtették az intézkedések New-Yorkban *Dienes* elfogatására. A rendőrség az este újra táviratozott, hogy *Dienesnek* Hamburgból augusztus 1-én elindult postagőzessel kell megérkeznie.

— **Megint katonai összeesküvés Szerbiában.** Egy párisi telegramm jelenti, hogy az ottani lapok egy bukaresti táviratot közölnek, melyszerint a román külügyminisztérium Belgrádból egy

siffirozott táviratot kapott. Ebben a táviratban a belgrádi román követ arról tesz jelentést, hogy Nisben *katonai összekövés* fedeztek föl. Ennek a helyőrségnek egy ezredese és nyolc tisztje ny. mtalanul eltűnt, három tisztnek sikerült Turn-Szeverinbe, onnan *Budapestre* menekülnie, arról, hogy az összekövésnek mi a célja, nem szól a telegramm.

— **Megjutalmazott tanítójelölt.** A földművelésügyi miniszter husz darab aranyat osztott ki azon tanítóképzészek között, kik a kértészetben a legnagyobb buzgalmat tanusították. Az *aradi* tanítóképző intézet növendékei közül *Fehete* József kapott ilyen jutalmat.

— **A vaggongyári dalkör hangversenye.** Aból az alkalomból, hogy az aradi vaggongyári dalkör a temesvári dalos versenyre indul, ma este hangversenyt rendezett a vagon jár kantonjában. A gyár tisztviselői *Markócsy* Lajos igazgatóval és *Job* Gusztáv irodafőnökkel élükön megjelentek és nagy élvezettel hallgatták a pompásan előadott énekszámokat. A dalkört karnagya, *Zoltay* Mátyás tanár vezette.

— **A lakatosok sztrájkja.** Az aradi lakatos segédek sztrájkja ügyében hétfőn reggel tartják meg a békéltető tárgyalást. Remélhető, hogy itt megegyezésre jutnak, mert a segédek méltányosan mérsékeltek követeléseiket.

— **Az ujaradi csodanyomdász.** A *P. H.* írja: *Magi* Lajos ujaradi nyomdájából furcsa nyomtatványok kerülnek ki. A nevezett nyomdász a többek között egy csodatevő levelet készít és terjeszt, amely levél egy félv komisz papirosra van nyomtatva s amelyen Szűz Mária arcképe is helyet talál. A katolikus népet butító levélben a többek között — és ez a fő — az foglaltatik, hogy aki ezt a levelet magánál hordja és abban hisz, minden veszedelemtől megszabadul. Ezt a halandót golyó nem fogja, kés meg nem sebzí, kocsí el nem gázolja, villám agyon nem csapja. Ez a csodalevél a világ legjobb biztosítási kötvénye tűz és baleset ellen. Elmondatik benne egy helyen, hogy egy szolgál az ő uráért, a grófért, életét akarta föláldozni s e célból valami büntetést elkövetett. A szolgát halálra ítélték s a hóhérnak átadták, de hiába, mert a hóhér akárhányszor sujtott is rá a bárdjával, semmit sem ártott neki, vagyis — mint a levél mondja — a bárd minden egyes csapáskor „csütörtököt mondott” és pedig azért, mert a halálra ítélt szolgának ilyen levél volt a mellénye zsebében. Persze a gróf is megtudta ezt és ettől kezdve ő is ilyen csodatevő levelet hordott magával és hordatott minden családtagjával, minekutána a leveleket az ujaradi nyomdásztól meghozatta. A levél egyébként számít arra, hogy halásában kételkedni fognak, aminek folytán a hitetlenkedőket arra kéri, hogy kísérletet tenni sziveskedjenek. Azt ajánlja, hogy a kételkedők a levél egy példányát kössék egy kutya farkára s ha ezt megtették, lőjjenek a kutyára. Ez esetben látni fogják, hogy a golyó a kutyát nem találja, vagyis hogy ez a levél még a kutyákat is golyómentesekké teszi. Különösen nagy haszonnal jár egy ilyen levél megszerzése azoknak, akiket üldöznek és letartóztatni akarnak, mert ha a levél náluk van, nincs olyan rendőr, aki elfogja őket. Ilyenek, vagy legalább ilyesfélék foglaltatnak a levélnek nevezett nyomtatványban, amelyből *Dienes* Márton is szerezhett egyet-kettőt, mert amint halljuk, Európa összes rendőrsége sem tudja hoppon kapni.

— **Zemplénmegyei gazdák Mezőhegyesen.** Szerencséről jelentik: A jövő hét első napjaiban hatvan főnyi, gazdákból álló társaság Mezőhegyesre rándul az állambirtok megtekintésére.

— **Eleven fáklia.** *Lippáról* jelenti tudósítónk: *Müller* Miklós lippai lakos tizenöt éves leánya, Anna tegnap este mielőtt lefeküdt volna, eloltotta a spiritusz-mécsesét. A primitív szerkezetű mécsesből a láng kicsapott s meg-

gyújtotta a szerencsétlen teremés ruháját. Nehány pillanat múlva az egész leány tűzszlopként állott a szoba közepén. Csakhamar a nagy ijedségtől elvesztette eszméletét és összerogyva a *szó teljes értelmében porrá égett.* Hozzá tartozói csak későn vették észre a dolgot és azonnal jelentést tettek a hatóságnál, mely szigorú vizsgálatot rendelt el.

— **Öngyilkos mérnök.** Abbáziából távirják, hogy *Lehel* István máv. mérnök, aki hosszas betegség után üdülés végett tartózkodott ott, öngyilkossá lett. Forgópisztolyal tegnap este agyonlőtte magát. Mektuntságának oka az, hogy tartott betegsége megújulásától, *Lehel* nőtlen ember és *Kolozsvárott* 80 éves anyja él.

— **Szenzációs letartóztatás történt a napokban Sajószentpéteren.** *Pánczél* Béla volt ügyvédjelöltet tartóztatta le az ottani csendőrség és *Budapestre* szállította. A Sajószentpéteren nagy feltűnést keltett letartóztatás részletei a következők: *Pánczél* Béla ellen még a múlt évben feljelentést tett dr. *Kralovászký* budapesti ügyvéd. Kinek kárára 300 korona sikkasztást követelt el. A fővárosi rendőrség a feljelentés alapján *Pánczél* Béla köröztesét rendelre el, miről tudomást szerzett a sajtószentpéterei csendőrség is, mely az ottani kisoró által a község házához hívatta *Pánczél* Béla, kinek tudára adták, hogy a „*Rendőri Közlöny*”-ben megjelent körözölével alapján letartóztatják. Ezután átkísérték a járásbíróshoz, honnan dr. *Dobay* járásbíró csendőrlédezett alatt *Budapestre* küldötte.

— **Nagy tüzek.** A *Voigtlandischer Anzeiger* jelenti: Az elmúlt éjjel leégett az *Adorf* mellett lévő rentengrúni *Neudel* nevű földbirtokos fából épült lakóháza. *Neudel* hat gyermeke, kik a padláson aludtak, bennégték. Az apa meg akarván gyermekeit menteni, súlyos égési sebeket szenvedett. *Barcelonából* táviratozzák: Egy óriási tűzvész megsemmisítette az *esperanguerai* munkástelepet és 3000 munkáscsalád elvesztette kenyerét. Több munkás a tűzben pusztult el.

— **Egy szegény fiú segítése.** A nyomorék *Dirnbeck* Jánoska részére ma *Pollák* Vilmos urtól 2 koronát vettünk, a mit rendeltetése helyére fogunk juttatni.

— **Egy halálraítelt öngyilkossága.** Tegnap jelentettük, hogy *Jicinben* az esküdszék négy napi tárgyalás után halálra ítélte *Mahacsek* János libáni földbirtokost, akit azzal vádoltak, hogy nejét meggyilkolta, hogy aztán más vegeyen el feleségül. A gazdag embert, akinek legalább 200.000 márka vagyona van és aki ellen saját fia vallott, nagyon megtört az ítélet után. Mikor már minden reménye eltűnt, hogy megszabaduljon, részletesen bevallott mindent. Elmondta, hogy egy nagyon szép fiatal leányba szeretett, aki azonban csak úgy kezdte meg vele a viszonyt, hogy megígérte neki, hogy nőül veszi. Elválni nejétől nem mert és inkább meggyilkolta. Az esküdszék ítélete után a szerencsétlen elájult és olyan beteg lett, hogy a rabkórházba kellett szállítani. Ott az este öngyilkossá lett. Egy őrizetlen pillanatban az ablakmélyedésbe vonult és ingétől kötelet csavarva, felakasztotta magát. Mire az örök észrevették, már meghalt. Egy levelet hagyott hátra, amelyben ennyit ír: A szegényteljes halál elől öngyilkossággal menekülök. Vétkeztem és megbűnhődtem érte.

— **Rabiöngyilkosság a főváros mellett.** Titkozatos bűnügyen folytatja a vizsgálatot a budapesti rendőrség. Tegnap délután a soroksári Dunaágból egy ember holttestét fogták ki. Egyszerű öltözetű munkás az illető, aki minden valószínűség szerint rabiöngyilkosságnak esett áldozatul. A holttest fején óriási seb táng. Az illetőt tehát előbb agyonverték, illetve leütötték s aztán lökték a Dunába. Zsebében egy igazolványt találtak, a melyet *Halasi* Lajos budapesti erzsébetköruti butorkereskedő állított ki. A rendőrség már kiderítette, hogy a

bűntény áldozatául esett ember *Halasi* kocsisa volt, aki tegnapelőtt butorokat szállított *Buda-Bicskére* egy *Fischer* nevű gazdának. *Fischer* a butorokért járó pénzt átadta a kocsisnak, akit hazafelé való útjában eddig még ismeretlen tettesek leütöttek, kiraboltak, aztán a Dunába lökték. A rendőrség folytatja a nyomozást.

— **Az acélkirály palotája.** *Schwab*, a híres amerikai acélkirály palotát épített most. Ez a palota, amely valóságos csodamű lesz, ezerkilencszázötvenre készül el. Külseje krémszínű gránit és rózsaszínű téglából lesz, a tető sötét színű palából készül, mely mint egy korona ül majd a falvázon. Az épületet a *blois-i*, *chennonceau-i*, *acay-le-rideau-i*, továbbá a *trianon-i*, *versailles-i* várkastélyok motívumából tervezte *Herbert Maurice*, a genialis amerikai mérnök, akinek kezei alatt harmonikus egészszé várszolódik e sok pávaszerű ékítés. Az épület váza, mi sem természetesebb, mint hogy acél. A földszint és az első emelet a társalgó és fogadó lakosztályokból fog állani, ugyancsak itt lesz a háromszázötven párra és száztagu zenekarra számított bálterem. A második emeleten lesznek a *Schwab* család lakosztályai, a harmadik emeleten a könyvtár, kápolna, játéktér és sportterem, a negyedik a kilencvenöt főnyi szolgazemélyzet lakik majd. A fedelmi épület közepén hatalmas kupolaterem lesz, szinesmárvány karzatokkal és arkádokkal. A kápolna góthstílusban épül és mintegy hét millió korona költséget terveznek csupán a kápolnára. A nagy előtérmet *XIV. Lajos* stílusban építik és a falburkolat bőrből lesz, mintegy ötszáz ezer korona értékben. A zenetérben egy óriási kétszáz ezer korona értékű orgonán kívül a világ minden hangszerével lesz. Különösen bájos lesz a velencei szobor, amely tizennégy egymásbanyiló odu lesz. Körülbelül ötven millió koronára tervezik a palota költségeit, ami még egy acélkirálynál is elég pénz.

— **Öngyilkosság a vonaton.** *Lemberg*ből jelentik: A *Lemberg* és *Brody* között közlekedő vonaton, egy II. oszt. kupéban az este *Podgurszky* János postatiszt agyonlőtte magát. Öngyilkosságának okát nem tudják.

— **Angol cselédek.** Hogy mi minden eshetik meg az emberen, ha Angliában cselédet fogad, azt az alábbi törvényszéki tárgyalás mutatja meg. A londoni rendőrbíró előtt *Harris* asszony gy adta elő cselédmizériáit:

— Egy napon beállit hozzám *Bessie Freeman* s cselédnek ajánlkozott. Arra a kérdésre, hogy szolgált-e már nagyobb házakban, természetesen igennel felel s megmutatja ajánlólevelét. Az ajánlólevelet egy bor- és szeszkereskedő adta neki s az állt benne, hogy *Bessie Freeman* igazi kincs. Fölfogadtam.

A kisasszony másnap megérkezett. Sok podgyászt hozott magával s mikor kinyitottam az ajtót, — egyszerűen beesett a szobába. Kocsisom megmagyarázta, hogy *Bessie* nem részeg s hogy csak nagy örömben esett be az ajtón. Később mégis jának láttam, hogy örömteljes fölindulásának csillapítására egy kis fekete kávé főztek. *Bessie* azonban nem csillapodott, egész éjjel nyugtalankodott s reggelre kelve, *Bessie* az ágyon ült s az őlében egy üveg gint szorongott. Elvettem az üveget, de *Bessie* felugrott s visszahódította az üveget. Végre kocsiba ültették a kisasszonyt, aki ekkor is még olyan vidám volt, hogy egyik szolgálom állítása szerint két kalapot viselt. Az egyik a fején volt, a másik a nyakáról lógott le. Az nap még egyszer visszatért *Bessie* s azt állította, hogy holmijából egyes tárgyak hiányzanak. Nem éreztettem be lakásomba s követeléselt az ablakon át hallgattam meg. Ez visszatetszett *Bessie*nek s nem tetszésének avval adott kifejezést, hogy esernőjével bevverte az ablakot. Ekkor rendőrt hívtam s most kérem, ítéljék el *Bessie*t.

*Bessie*t két hónapi kényszermunkára ítélték.

— **Zám.** A szomszédos Hunyad megye határán fekszik fenyves erdőkkel körülvéve a *Maros* medencéjében *Zám* község. Gyönyörű fekvésénél, pormentes, egészséges éghajlatánál fogva üdülők és nyaralóknak különösen alkalmas a vidék s jelenleg is sokan tartózkodnak ott. *Aradról* és a szomszédos megyékből. Az ellátás a lehető legolcsóbb s aki kevés pénzért kellemesen akar nyaralni, annak figyelmébe ajánljuk a bérlő mai hirdetését.

— **Akinek öt felesége van.** Erdekes tárgyalás volt a minap a londoni rendőrbíró előtt. A vádlott *Frederic Hall*, aki ezenfelül főlváltva

a King, Chorser, Palmer, Watson, Wilson, Scott, Baines és Casella neveket viselte, jelenleg öt felesége van és ezek közül három a tárgyaláson is megjelent mint tanu. Hogy Hall minden egyes név alatt szerzett magának más-más feleséget, azt gyanítják, de eddig még nem tudták megállapítani. A notórius férfi sok feleségét a következő módon szerezte: egy vasárnapi lapba rendszerint a következő hirtetést tette közzé: „Jobb munkás, 27 éves, kinek 1400 korona jövedelme van, olyan állásban lévő nővel óhajt megismerkedni, akinek néhány száz korona vagyon van“. Erre a hirdetésre rendszerint egész sereg nő jelentkezett, ezek közül Hall kiválasztott magának az alkalmas áldozatot és ennek ilyenforma levelet irt: „Kedves miss! Köszönöm, hogy irt és szeretnék önnel minél előbb találkozni. Nagyon óhajtók mielőbb megházasodni, mert műasztalos vagyok és ahol dolgozom, munkavezetőnek akarok kinevezni. Merne ön hozzám jönni, ha a találkozásnál az lesz a véleménye, hogy egymáshoz illünk? Középtermű 27 éves fekete-haju férfi vagyok, szeszes italokkal nem élek. Megteszek mindent ha hozzám jön, hogy az élete minél kellemesebb legyen“. Így nő-sült meg talán minden hónapban a léprement áldozattal, akit megfosztott pénzétől, erényétől és aztán a faképnél hagyta. A bíróság Frederic Hallt három évi súlyos börtönrre ítélte.

— **A póruljárt uzsorás.** Franciaországban még a múlt évszázad közepéig is megdönthetetlen hagyomány volt, hogy a színészek teljesen bajusz és szakál nélkül jelentek meg a nyilvánosság előtt. Egy neves énekes, Saintfoj, volt az első, aki e hagyományt megtörte. Ez a művész nagy világi is volt és teljesen uzsorások karmái közé került, akik a legszemérmelenebbül zsákmányolták ki a könnyelműségét. A legrosszabb közülök egy Pernaux nevű ember volt, aki sohasem hagyott nyugtot adósának. Egy reggel dacára minden elutasításnak, sikerült az uzsorásnak a Saintfoj hálószobájába behatolni. Az énekes éppen a borbélyja kezében volt és beszappanozott arcát átengedve a borotvának, egy nála volt barátjával beszélgetett. Pernaux sértő módon ismételte figyelmeztetését és pörrei, meg az adósok börtönével fenyegetőzött.

— **Jól van,** — mondta Saintfoj — ön meg fogja kapni pénzét, de remélhetőleg várni fog addig, míg a szakállamat levételem.

— **Oh, természetesen,** — felelt az örvendő uzsorás, — nem olyan sürgős, várhatok addig.

— **Sokáig kell majd várnia,** — mondta szárazon Saintfoj. — Kedves barátom, te és a borbély, ti vagytok a tanuk, — mondta aztán az illetők felé fordulva.

Főlkelt a székéről, lemosta arcáról a szappant és kijelentette a Figaronak, hogy szolgálatát a jövőben nem veszi igénybe, mert korszakált növeszt. Az uzsorás magánkívül volt dühében, de nem segíthetett a dolgon, mert tekintettel a tanuk vallomására, a bíróság nem ítélte el a színészt.

— **Birtokcsere.** Philipp Rupert és neje Metterling Erzsébet eladják az aradi 878 sz. tjkv. ben felvett Lipót-utcai 8c. sz. házat 13600 koronáért Dr. Kócsy Pálné Nagy Gizellának. Novák György eladja az aradi 5872 sz. tjkv. ben felvett ingatlant 1600 koronáért Neuman testvérek aradi cégnek. Zámory Lajos és neje Nagy Rozália eladnak az aradi 6857 sz. tjkv. ben felvett ingatlanból 160 öl üres telket 200 koronáért Huszágh Lajos és neje Wollmann Mária-nak. Sági Mihály és neje Jaczkó Mária eladják az aradi 3108 sz. tjkv. ben felvett Szerb-utcai 37. sz. házat 1000 koronáért Fazekas Jánosnak. Szathmáry Paula eladja az aradi 4641 sz. tjkv. ben felvett ingatlant 3000 koronáért Kovács Antalné Scholtz Mária-nak.

— **Weinberger Ferenc ékszerész Központi szálloda épület, kiválóan szakképzett arany ékszer és ezüstműves mester,** ajánlja gyönyörű szép és dus ékszer, ezüst dísz tárgyak, ezüst evőeszközök és valódi „genfi“ zseborákból álló nagy raktárát, kiváló finom kiviteli saját gyártmányú tömör kovácsolt fégygyűrűit 6 koronától kezdve, kiváló szaktudással javít és átalakít a legújabb kivitelen minden ékszer és ezüst tárgyat saját műhelyében. Telefon 439. *Egy jó házból való fru tanulól felvétetik.*

— **Minden nőnek tudnia kell,** hogy a párisi és bécsi kiállítás arany éremmel kitüntetett Ba-

lassa-féle valódi angol Ugorkatej azonnal eltünteti szeplőt, májfoltot és mindennemű tisztálanságot az arcról és annak gyönyörű üdőségét, fiataloságot kölcsönöz, kár tehát várni, mindenki vegye meg még ma. Ara 2 korona, hozzá való ugorka szappan 1 kor., 8 drb. 2 kor. 40 fill. Poudre 1.20 és 2 kor. Kapható Balassa Kornél gyógyszerárban Temesvár, Aradon Vojtek és Weisz uraknál, Krausz Elemér és társai drogueria üzletében, Földes Kelemen gyógyszerárban, Tábor Gyula gyógyszerárban Pécskai-ut 18. sz., ahonnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék Balassa-féle ugorkatejet kérni.

— **Amerika nyári mulató kertben** ma Erdélyi Tóni kedvelt zenekara fog játszani. A tisztelt közönség kényelméről minden tekintetben gondoskodva van. Kényelmes nagy fedett szalétlik. Izletes ételek és italok, valódi kőbányai sör pohár 10, korsó 15, ujaradi sör pohár 6, korsó 10. Meisztrovics-féle asztali és rizlingi borok szabott, olcsó áron. A kertben táncmulatság. Számos látogatást kér tisztelettel: Steigerwald Gyula, vendéglős.

— **Mivel ma vasárnap 10 órakor zárják az összes üzleteket,** figyelmeztetjük a tisztelt közönséget, hogy bevásárlásait lehetőleg korán megtenni sziveskedjék, mivel a rendelkezésre álló rövid idő miatt, az üzletekben előreláthatólag igen nagy tolongás fog mutatkozni. Ebből a szempontból egyáltalán kívánatosnak mutatkozik, hogy összes bevásárlásainkat időkiméltetés okáért lehetőleg egy helyen töltsük meg, mely célnak Porter Vilmos Nagy Aruháza a Szabadság-téren kitűnően megfelel, mivel ott minden elgondolható cikk pompás választékban kapható.

— **Dentolin fog-crème a legkedveltebb fogszéplítő.** 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

— **T. Üzletfeleink szives tudomására** hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Minorita-palota. — Telefon 265. szám) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Kéz és lábizzadás ellen kitűnő a Kossuth gyógyszerész izzadás elleni kenőcsé,** 1 tégely ára 1 korona. Kapható Kossuth Pál gyógyszerésznél Arad, Boros Béni-tér 15. (Dengi ház). Gyógyszerészeknek: Vojtek és Weisz, Krausz Elemér és társai urak drogueriájában.

— **x— Egy új érdekes magyar találmány fontos változásra van hivatva a fűtés terén.** A használatos mindkét fajta kályhának a vaskályhának, mint a cserépkályhának ugyanis előnyeik mellett, megvannak a maguk hátrányai is. Tudjuk, hogy a vaskályhák mint jó hővezetők, gyorsan átmelegsznek, de ép oly gyorsan ki is hűlnek. Viszont az elegánsabb cserépkályhák tovább tartják a meleget, de végtelenül lassan melegsznek át. Bármilyen kályhát veszünk tehát, mindegyiknek oly nagy hátrányai vannak, hogy a velük való fűtést teljesen célszerűnek nem mondhatjuk. Az említett hátrányoknak természetesen következménye, hogy tulsok tüzelő anyagot fogyasztunk, a fűtés tehát célszerűtlen és költséges. A Pucher és társa Temesvári cég által feltalált és szabadalmazott kályha szerkezet megszünteti e hiányokat a következő ötletes módon: A kályha külső burkja cserépből kész. Itt, belsejében azonban elmesen konstruált vasbetét van elhelyezve. A vasbetét gyorsan melegszik át, ép úgy, mint a vaskályha, a cserép ourok pedig tartja a meleget ép úgy, mint az eddigi cserépkályha. A hő pedig a kályhán alkalmazott perforált agyagbetéteken át, szabályozva és egyenletesen áramlik ki. A szoba tehát gyorsan átmelegszik, hőmérséklete pedig állandó és egyenletes marad, a mi egyaránt kellemes és egészséges is. De ezenfelül a Pucher és Társa féle-szab. gyorsmelegítő kályha olcsó is, mert olcsóvá válik a fűtőanyagban való tetemes megtakarítás és az által, hogy javítások szükségé teljesen ki van zárva. — Ajánlható e kályha építések, háztulajdonosok, intézetek és magánosok figyelmébe, nemkülönben megjegyezzük, hogy bármely más ha ználásban levő cserépkályhát e szabadalommal olcsón gyorsmelegítővé lehet átalakítani. A praktikus és takarékos ember kellő idővel előbbre gondoskodik a későbbi szükségletéről s ezért mindenkinek csak ajánlható, hogy most gondoskodjon gyorsmelegítő olcsón fűtő kályháról, ha majd a zord téli időben nem nagy kiadással, akar kellemes otthont.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A Kuria bíraskodása

választási ügyekben.

(Gyomai Zsigmond ar. könyve.)

Arad, augusztus 8.

A fenti cím alatt látott sz. Imént napvilágot egy tartalmas monografikus mű, első, mely az 1899. XV. törvénycikk életbeléptetése óta a képviselőválasztási ügyekben való kuriai bi-

raskodás eddigi egész joganyagát *rendszeresen*, s kiválólag *gyakorlati* alapon földolgozza.

A könyv szerzőjének, mint a *Jogállam* szerkesztőjének rendelkezésére állott a nevezetes államjogi bíraskodás egész anyaga, a melyet e folyóirat kezdettől fogva beható figyelemben részesített s így könyve mindenek előtt a teljesség nagy előnyével rendelkezik. Tudvalevőleg választási ügyekben a Kuria két külön tanácsa ítélkezett, még pedig több esetben feltűnést keltett eltérő elvi felfogással. Így pl., hogy a Gyomai könyvből vett, de Aradon is ismeretes esetre hivatkozzunk, a facetsi választásnál, midőn a mandátumáról nemrég leköszönt *Harkányi János* bárót *Nemess Zsigmond* dr. aradi ügyvéddel, a kerület mostani képviselőjével szemben képviselővé választották, az etetés-ítatásnak ugyanaz az esete forgott fenn, mint a deési választásnál. Emitt a jelölt *Teleky Domokos* gr. a választás reggelén nála megjelent választókat egy-egy pohár konyakkal megkínálta, a facetsi esetben pedig *Nemess* dr. ellenjelöltje, *Harkányi János* br. a facetsi plébános lakásán kiszolgáltattott villásreggelinél az ott jelenlevő választóknak pálinkát töltögetett. A mint látjuk tehát, az eset teljesen analog, és mégis a *Teleky* mandátumát megsemmisítette a kir. Kuria, a *Harkányi János* br. ellen beadott kérvényt pedig elutasította. Ezt a feltűnő ellenmondást csak az értheti meg, a ki tudja, hogy a *Teleky* ellen beadott kérvényt a Kuria *első* tanácsa, a *Harkányi* ellen beadott kérvényt pedig a Kuria *második* tanácsa tárgyalta.

Gyomai könyve gyakorlati szempontból kiindulva, mindenekelőtt ezekkel az eltérésekkel foglalkozik s a könyv bevezetésében az 1899. XV. törvénycikk történetének és szerkezetének alapos kifejtése után a két tanács határozatai közt levő eltéréseket magukból a határozatokból mutatja ki. A könyv e része különösen becses, mivel abból magának a törvénynek hézagai és ellentmondó intézkedései világosan előtűnnek, s így a munkának ez a része nemcsak a judikatura egységét fogja előmozdítani, hanem a törvény esetleges reformjához is értékes utbaigazítást szolgáltat. Az ítéleteket a szerző címeikkel szerelte föl s a szövege hozott törvényszakaszokat is földízte. Az ítéletek világos megértését nagyban előmozdítja a vitás ügy rövid és hű előadása, mely az iratokból, tehát közvetlen forrásból van merítve. A munka kezelhetőségét három mutató is megkönnyíti, egyik a tárgy szerint, a másik a törvényszakaszok szerint, a harmadik pedig a képviselők neve szerint berendezve. Az egész művet jogi tudás és pontosság, valamint a feldolgozott hatalmas anyag beható ismerete jellemzi. Mint ilyen, nemcsak számottevő jogászai munka értékével bír, hanem gyakorlati jellegénél fogva hasznos könyv lesz mindazok kezében, a kik a legközelebbi képviselőválasztásoknál akár mint jelöltek, akár mint kérvényezők, akár pedig mint a komplikált és hézagos törvény kezelői lesznek, vagy vannak érdekelve. De nagy értéke van a könyvnek, mint olyannak is, mely az 1899. XV. tc. reformjához a gyakorlati jogélet exigenciáit és a tudomány újmutatását szolgáltatja.

Gyomai könyve felől nemcsak mi vagyunk ily jó véleménnyel, mert azt az egész fővárosi napi sajtó és a szaklapok is egyhangú dicsőrebben részesítették. A nagy kir. belügyminiszterium pedig e könyvet az összes választókerületek számára megrendelte, úgy, hogy ez már a jövő hónapban második kiadásban fog megjelenni. S tekintve, hogy az első kiadás alig két hét előtt jelent meg: ez oly siker, melylyel kevés magyar könyv dicsekedhetik.

A mű igen csinos kiállításban, mintegy 20 iv tartalommal a *Jogállam* kiadóhivatalában (Budapest IV. Havas-utca 7.) jelent meg s minden könyvkereskedésben megrendelhető. Ara füzve 4 k., díszesen bekötve 5 korona.

§ **Kizsarolt szerzem.** Gyöngéd női kezektől illatos levél érkezett ma az aradi büntető járásbíróshoz. Egy jobb sorsra méltó fiatal asszonyka panasolja el ebben nagy baját, és kéri a járásbíróshoz, hogy szabadítsa meg to-lakodó udvarlójának — a mamájától. Az érdekes levél, illetve feljelentés tartalma körülbelül ez:

„Arra kérem a tekintetes járásbírószágot, hogy G. Pálnét, lakik Dessoiffy-utca 13. sz. alatt ellenem elkövetett veszélyes fenyegetés miatt szigorúan megbüntetni és arra kötelezni sziveskedjék, hogy házam tájékát ezután kerülje.

G. Pálné ugyanis ezelőtt egy hónappal azt mondotta és azt az üzenetet küldte, hogy megöl engem, ha fia szerelmét nem viszonzom és ha a fia miattam öngyilkos találna lenni.

Ezen fenyegetés beváltásától kell tartanom, ha a vádlott nő fia, R. István soborsini pénzügyér, aki éretlen szerelmével ostromol, gyerekes megfontolatlanágában valamit elkövet, amiért pedig, jóllehet a fiatal gyerek természetellenes szerelmét nem viszonzom, felelős nem lehetek.

A feljelentést egy fiatal aradi asszony tette, aki nyilván, mint a levélből is kitűnik, szabadulni akar a kiskorú imádótól. A szóbanforgó udvarló még a múlt évben az aradi felső kereskedelmi iskolának volt a növendéke. Valószínű, hogy az udvarló fenyegetőző niamája ezek után abba hagyja az ostromot, amelyet fia nevében az asszonyka ellen intézett. Ha a büntető törvénykönyvben volna egy szakasz a „szerelmi zsarolás“-ra, akkor erre az ügyre pompásan ráillenek ez a paragrafus.

§ Te kérded? Feltűnően csinos, fiatal leány áll a bírak elé.

Az elnök: A kisasszonyt mint tanut fogom kihallgatni. Igazat valljon! Figyelmeztetem az eskü szentségére és a hamis eskü következményeire. Hogy hívják?

A leány (mosolyogva): Engem?

Az elnök: Természetesen.

A leány: Lornier Babette vagyok. Röviden Babinak szólítanak.

Az elnök: Hová való születésű?

A leány: Párisba.

Az elnök: Hány éves?

A leány: En?

Az elnök: Igen, igen, ön.

A leány: Tizennyolc.

Az elnök (szigorúan): Ismételtlen figyelmeztetem önt az eskü szentségére.

A leány (szemlesütve): Huszonegy.

Az elnök: Mi a foglalkozása?

A leány: Nekem?

Az elnök: Feleljen.

A leány: Chansonette énekesnő vagyok.

Az elnök: Hol lakik?

A leány: Csodálkozva néz az elnökre és nem felel.

Az elnök: De hát miért nem felel?

A leány (mosolyogva): Ugyan kérlek, mit kérdezel ilyet. Hiszen tegnap voltál nálam! . . .

NAPIREND.

Augusztus 9. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Román. — Protestáns naptár: Román. — Görög-keleti naptár (Július 27.): Pantaleon. — A nap két 4 óra 33 perckor, nyug-szik 7 óra 4 perckor.

Költő-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és esombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Kreklye-múzeum helyisége melletti ülésterem.

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Száraz, meleg.

Augusztus 9. A házviselők fogyasztási szövetkezete Aradon fölszámolás alatt közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi és csanádi egyesült vasutak gyűlésterme.) — A csermői onkentes tűzoltó-egylet táncmulatsága (Kaszinó.) — Ertekezlet az arad-hegyaljai motoros ügyében Gyoronkon (Kaszinó.) — Az aradi kerékpárklub kirándulása M. Pécskára.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi május hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Gyorsvonat délután	4.21	Személyvonat d. u.	3.32
Személysz. tv. d. u.	4.45	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Gyorsvonat reggel	8.03
Soborsinról délután	2.04	Személyvonat d. e.	10.50
Személyvonat d. u.	4.07	Radnáról délután	2.36
Radnára délután	6.35	Gyorsvonat délután	4.08
Gyorsvonat este	7.18	Radnáról vas. és ün. e.	8.13
		Személyvonat este	9.05
Temevár felé:		Temevár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel	6.—	Személyvonat reggel	8.55
Vegyesvonat reggel	7.10	Vegyesvonat este	7.08
Személyvonat d. u.	4.11	Személyvonat este	10.33
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczáról szm. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Gurahonczig sam. du.	4.30	Személyvonat este	8.56

Motormenetek

Arad—Szabadsgátér és Battonya között.

Battonya felé reggel	8.—	Battonya felől reggel	6.02
Battonya felé d. u.	12.26	Battonya felől d. u.	12.04
Battonya felé este	7.11	Battonya felől d. u.	4.05

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Fizetéseketelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseketelenségekről tesz jelentést: Weitz Gusztáv, Bécs. — Pollák és Wimmer, bej. cég Budapest. — Löwinger Gyula, Szempc. — Steffgen Ferenc, Bilin. — Hammel Mór és társa, Prosznitz. — Bauer Henrik, Győr.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 8.

Déltőzsde. Buzakínlát mérsékelt, vételkedv gyöngö. Lanyha irányzat mellett 26,000 métermázsra került forgalom, 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonaművek közül rozs és zab 5 fillérrel olcsóbb. Időjárás szép. Heti behozatal 142,000 métermázsra. Estitőzsde. Berlin $\frac{1}{4}$, Páris 10 magasabb.

Zárás 18 órakor:

Buza októberre	7.33—7.34
Buza 1904. áprillisa	7.56—7.57
Rozs októberre	6.16—6.17
Rozs 1904. áprillisa	6.40—6.41
Zab októberre	5.34—5.35
Zab 1904. áprillisa	5.58—5.59
Tengeri augusztusra	6.10—6.11
Tengeri szeptemberre	6.11—6.12
Tengeri 1904. májusra	4.90—4.91
Ropce augusztusra	10.75—10.85

Zárás 5 órakor:

Buza októberre	7.30—7.31
Buza 1904. áprillisa	7.54—7.55
Rozs októberre	6.14—6.15
Rozs 1904. áprillisa	6.40—6.41
Zab októberre	5.34—5.35
Zab 1904. áprillisa	5.58—5.59
Tengeri augusztusra	6.12—6.13
Tengeri szeptemberre	6.11—6.12
Tengeri 1904. májusra	4.90—4.91
Ropce augusztusra	—

S z e s z ű z e t.

— Augusztus 8. —

Mai jegyzék: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Beszállítási mosók 12 $\frac{80}{100}$ —13 $\frac{80}{100}$ korona mmázsanként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 8. —

Magyar disznó: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül súlyban 102—4 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súlyban 108—9 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 110—1 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 108—9 fillérig.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Leander, Arad. Minden kérdésre szívesen válaszolunk, tehát az önre is. A pápaválasztás első napján, augusztus 1-én délelőtt Rampolla 24 szavazatot kapott, Sarto 5-öt, este Rampolla 29-et, Sarto 10-et. Augusztus 2-án délelőtt Rampolla 29-et, Sarto 21-et, este Rampolla 30-at, Sarto 24-et. Augusztus 3-án délelőtt Sarto 27-et, Rampolla 24-et, este Sarto 35-öt, Rampolla 16-ot. Augusztus 4-én reggel Sarto 50-et, Rampolla 10-et, Gotti 2-öt. Kapott az első napokon több biboros is szavazatot, de ezek száma jelentéktelen.

B. L. Fónlak. A kérdésre nagyon egyszerű a válasz. Másodmagával a. m. egy személy és még egy valaki, haradmagával: egy személy (a kiről szó van) és még két valaki, tehát három személy.

REGÉNY-CSARNOK.

A toltékek kincse.

— Eredeti regény. —

Írta: Bitt Gyula.

[12]

(Folytatás.)

Reggel felé, mikor már az eső szünni kezdett, Cyrano volt az első, ki takarójából kibontakozott. Kidugta fejét az odu nyílásán, de éppoly vilánszerű gyorsasággal vissza is kapta. — Santa Cruz! — kiáltott föl rémült arccal, hogy mindkettőnk fölébresztett.

— Mi történt? — riadt fel álmából Fernando.

Cyrano, az odu nyílásához nem éppen legközelebb eső helyet foglalta el. Hátam mögé került és onnan gesztikulálva mutatott kifelé. — Bondár ur, a „Csárdás“ — hebegett — megvan nyuzva!

Kedvenc lovam nevének említésére én is fölugrottam. Fernando már ekkor kitekintett, arcáról inkább a néma bámulat, mint rémület tükröződött le. A következő pillanatban már kiugrottam az oduból, Fernando fegyverével szintén utánam ugrott. A fa tövében tényleg az én fehérszőrű paripám állott, aki vigan nyert, amint engem megpillantott. De milyen állapotban? Teste oly vörös volt, mintha bemázolták volna. Szegény állat ott hagyta védhelyét s az egész éjjel inkább az esővel verette magát, csak hogy a közelemben legyen.

— Mennyi vér?! — kiáltott újra borzadva Cyrano, a hogy feje az odulyukban ismét megjelent.

— En sem értem, mi történt itt? Hisz vérben gázolunk, — szólott Fernando csodálkozva és kérdően tekintett reám. — Sőt a fák leveleiről is vércseppek hullanak alá, melyek a napelső sugaraiban fénylő rubincseppekhez hasonlítanak.

— Igaza van, — fordultam Fernandohoz, — ez valóban mind vérhez hasonlít.

— Hasonlít? Érthetőbben fejezze ki magát. — No igen, — válaszoltam mosolyogva, — most alkalmunk volt egy újabb természeti tüneményt megismerni.

— No ez csodálatos, — kiáltott Cyrano és egy félméternyire tartotta ki puskáját az oduból. — Még sose hallottam, hogy az őserdők fái vért izzadtak volna.

AKINEK pénzre, háztartásra, segédre, ispánra, gazdatisztra, kukcsárra, takarítónőre, kertészre,

gazdasszonyra, mindenre, szakácsnőre, szobalányra, házmesterre, nevelőre, nevelőnőre van szüksége

AKI

üzletet, butort, bort, gyümölcsöt, gabonát, házat, telket,

birtokot, kocsi, lovat, egyenruhát eladni vagy venni kíván

AKI

férjhez menni v. nősülni óhajt, tanórákat, lakást, állást, ellátást keres vagy ad,

gyermeket örökre fogadni vagy adni szeretne, tanulót felvenni kíván

az **Aradi Közlöny** kishirdetési rovatát használja, ez biztosan eredményre vezet.

Mielőtt azonban e tüneményt elmagyaráztam volna, odaszóltam Cyranonak, hogy az ódu belső részéből annyi fát hasítson le, hogy tüzet gyújthassunk. Nemsokára már vígan ropogott a tűz a fák tövében és melegedés közben fűvet szárítottam, hogy lovamat ledörzsölhessem. Ahogy a „vér“ alól „Csárdás“ véres husa helyett fehér szőre kezdett mutatkozni, Cyrano is kedvet kapott a dörzsöléshez.

— No most pótolja előbbi mulasztását, — szolt Fernando kíváncsian, a hogy lovamat ledörzsöltem.

A tűz köré ültünk és megmaradt szárnyasültünket kezdtük fogyasztani. A kavicsos keletkezésének okát már ismerik, kezdtem beszédemet; a véreső ugyanaz, csak az anyag más. Ez a véreső itt északon ritkán fordul elő, hanem annál gyakrabban délen, különösen Braziliában az Amazon partvidékén. Nem egyéb, mint egy kuszó növény virágpóra. E növény indája szintén ily vörös felületű, a melyből ezrével bujnak ki a tüzvörös virágok. Ezek hamar elhervadnak, porráesve hullanak le a földre és a virágok helyébe csakhamar újjak bujnak elő. A blackfect indiánok különös szeretettel viseltetnek e növény iránt, őszeszedett porát valami ragasztószerrel összekeverik és ezzel mázolja magokat.

— De a véreső? — szolt közbe Cyrano.

— Ezt a vörös festékport a szél fölkapja és felhordja a felhőkbe; a vízben feloldódik és kész a véreső.

A nap már fölkanarodott a hegyek fölé, a mikor elindultunk. Utunk egy újabb szakadékra vezetett, mely nagy lyben húzódott a hegy körül. Egy bizonyos magasságból az egész tájék vad jellegűt öltött. Hatalmas sziklatömbök állottak minden oldalról, mély szakadékok és örvények váltakoztak egymással. Dálfelé ritkulni kezdett az erdő és a fák sötét koronái már csak a távolból integettek. A nehéz felhők tovalaladtak és a ritkuló fák közötti mezőségen bolondul kergette egymást a fény és az árnyék.

Később már a fű is eltűnt a lábunk alól és helyét a homok váltotta fel. Sejtelmem nem csalt, a sivataghoz közel kellett már járnunk. A fák mindinkább ritkultak és a lombok között itt ott fűt a pusztaság. Csakhamar elértek az utolsó fát is; és egy új, kietlen világ, a homoksivatag szélén állottunk.

— A laposguta ütötte meg ezt a földet, hisz itt még egy vakondtúrás sem látszik, — kiáltott fel Cyrano, ki azért barátságosabbnak találta a sivatagot, mint az őserdőt, hol legutóbb minden fában ellenséget látott.

— Eddig még egy élő lényvel sem találkoztunk, — szolt Fernando, — sőt azt hiszem, hogy erre, hol minden élet kihalt, még kevésbé fogunk egy embert találni.

— Azt én is nagyon valószínűnek tartom, kedves Fernando, — szoltam a Donhoz — hanem most egy más feladat vár reánk.

— Nos?

— És pedig az, hogy előbb is magunkkal foglalkozzunk. — Elelmünk, vizünk teljesen elfogyott. Ezek nélkül pedig nem indulhatunk a sivatagnak. Ha térképe pontos, a miben nem kételkedem, mert eddig hajszálíg egyezett a valósággal, akkor legalább is három napon át kell a homokban gázolnunk, míg kievickélünk belőle, ha...

— Ha?

— Ha ugyan kievickélünk...

— Hogy érti ezt?

— Csak úgy, hogy egy homokföregteteg épp elég lesz, hogy Cyranonak egy vakondtúrást összehordjon, amelyben mi lehetünk majd a vakondok.

— Köszönöm szépen, — felelt komikus arccal Cyrano; — akkor itéletnapig turhatjuk a homokot.

— Térjünk vissza feladatunkhoz, — szolt Fernando; hogy véget szakítson Cyrano sopánkodásának.

— Akkor vissza kell mennünk az erdőbe, — felelt nekí, — hogy egy vadat elejtsünk és valahol forrást találjunk; ahol edényeinket megtölthetjük.

— Nem marad egyéb hátra, — szolt kedvetlenül Fernando és arcáról a nemtetszés rajzolódott le az ut megszakitása miatt.

(Folytatása következik.)

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Vass Géza.

Kerpel Izsó

60,000 kötetes kölcsönkönyvtárába

Aradon, Andrássy-tér 20. sz. (Fischer Eliz-palota.)

Városi és megyei telefon: 385.

a következő újdonságok érkeztek:

Magyarban: Tardos: Néző anyja, Gorkij: A csavargók, Dobos: Tavaszutó, Pekár: Rokokó idylek, Pierre Loti: Azyadé, Remellay: Kereszt és félhold, Karr A.: Hajnal után, Csicseri Bors: Egy görbe nap, Bárcsony: Visszhang, Craik: Gartand lelkes leánya, Gárdonyi: 12 novella, Andronicus: Öngyilkosok, Delitzsch F. Babylonia és biblia, Gorkij: Éjjeli menedékhely, Schubert: Éő halott, Hang F.: Utazók könyvtára, Doyle C.: Sherlock újabb kalandjai, Illovay H.: Gyermekmekedoták, Blicher: Heine Jnga, stb. stb.

Németben: Flott F.: Aus d. Memoiren e. Gigeris, Schnitzler A.: Reigen, Hillern: Am Kreuz, Schubert: Refugium peccatorum, Gyp: Baron Sinai, Gersdorff: Ein Wille, ein Weg, Pollnitz: Galante Memoiren August des Starcken, Abt: Sich selbst gefunden, Olden H.: Die rotte Kravatte, Rose F.: Provinzmödel, Kerlchen als Sorgen u. Sektrecher, Cromer: Eine verhängnisvolle Fahrt, Lie B.: Nordwärts, Gorkij: Nachtsyl, X.: Fürstinnen der Nacht, Westkirch: Um ein Liebesglück, Hedenstjerna: Der Majoratsherr, Zobelitz: Prinzesschens Glück, Ohnet: Der Schritt zur Liebe, Hackländer: Vier Könige, Herzog: Die Morastblume, Gorkij: Im Asil für Obdachlose, Mirbeau: Der Abbé, Wendling: Lillies Lebenslauf, Stinde: Die Wandertruppe, Mauthner F.: Xantippe, Felicitas: Kerlchen als Anstandsdame, Hamerling: Die sieben Todsünden, Delitzsch F.: Babel u. Bibel, Osterloh: Oberlehrer Gesenius, Prevost: Flirt, Sudermann: Die Siegerin, Gyp: Nicht eifersüchtig, Zola: Wahrheit, Runkel F.: Prinz Johann, Walter M.: Im Netz gefangen, Faust dr.: Was uns Frau Venus erzählt, Flott: Compass für Liebende, etc. etc.

Francia és angolban igen sok érdekes újdonság.

Kölcsöndíj havi 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként 8 fillér.

A könyvek újak és tiszták.

Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

Egyben ajánlom

30,000 kötetes

zenemű-kölcsöntáramat,

melyben a legújabb és legértékesebb zeneművek is megjelenésük után azonnal kölcsönzésre kaphatók. Zenemű kölcsöntári díj 1 óra 2 korona vagy hangjegyenként 20 fillér. 247 oldalas, teljes zenemű-kölcsöntári jegyzék 40 fillér.

Pontos kiszolgálás vidékre is.

Ugyane cég antiquár osztályában több ezer kötet antiquár-könyv 20, 40, 60 fillér és 1 koronájával árusítatik. Francia és angol könyvek óriási készlete.

Minden zenemű-újdonság raktáron.

Átjatszott zongora, hegedű- s cimbalom hangjegyek óriási választékban, meglepő jutányos áron.

Irodai szükségleti cikkek legnagyobb raktára. Igen olcsó árak. Posner-féle üzleti könyvek teljes bizományi lerakata.

Festőminták nagy készlete; úgy eladásra, mint kölcsönzésre. Aquarell- és olajfestékek, festővaszon és praeparált festőkartonok. — Gyönyörű képek. Olajfestmények és rézmetszetek.

Képes levelező lapok óriási választéka: Nagyban és kicsinyben árusítás.

Nyomatványok olcsó és azonnali készítése. Igen olcsó árak, pontos és tiszta munka. Névjegyek 10 perc alatt készíttetnek.

VÁROS ÉS MEGYE.

Aradváros közgyűlése.

— A sorrend. —

Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1903. évi augusztus hó 12-én d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak:

26. A tanács előterjesztése az adóügyi osztályhoz egy napidíjas végrehajtó alkalmazása tárgyában. 27. A tanács jelentése Buzás Ferenc, Hajdu János és özv. Wlaciil Józsefiné által emelt új épületek közszégi adómentessége tárgyában. 28. A pogármester jelentése a Hertschka Mór-féle ösztöndíj alapítvány kamatainak utalványozása és az üresedésbe jött helyek betöltése iránt. 29. Az Arad város által segélyezett magán nyilvános felsőbb leányiskola értesítője az 1902—1903. tanévről. 30. A tanács jelentése dr. Wozinski István cs. és kir. t. ezredorvosnak a Balion létesített nehézkórosok gyógytan- és nevelő intézetének támogatása iránt benyújtott kérvénye tárgyában. 31. A tanács jelentése Deák Ferenc születése 100-ik évfordulójának megünneplése tárgyában. 32. Budapest székes főváros közönségének meghívója Deák Ferenc születés napjának századik évfordulója alkalmából rendezendő ünnepélyre. 33. A tanács jelentése dr. Fodor Odón orvos tudori oklevelének kihirdetése tárgyában. 34. A tanács jelentése dr. Borsos Béla orvos tudori oklevelének kihirdetése tárgyában. 35. A tanács jelentése néhai Weitzer János hagyatékához tartozó 2000—3000 korona értékű háznak Kusic Dániel részére való átengedése tárgyában. 36. Green Nándor tb. főkapitány 6 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérelme. 37. Madarász Antal alkapitány 8 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérelme. 38. Biró Dániel építészeti felügyelő kérelme 4 heti szabadság idő engedélyezése iránt.

Nyári színház.

Vasárnap, 1903. évi augusztus hó 9-én:

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél árkakkal:

A svihákok.

Vig operette 3 felvonásban. Zenéjét szerette: Ziehrer C. M. Magyarosították: Feld Aurél és Mérei Adolf.

SZEMÉLYEK:

Gilka Adolár	Polgár S.	Vendéglős	Németh J.
Rodenstein	Almáry L.	Anna, leánya	Szilassy J.
Muggenheim	Répássy G.	Roland	Bejczy Gy.
Mimi, táncosnő	Karácsonyi.	Wondracsek	Sarkadi A.
Blitz Fri.z	Szabó József.	Kampel	Juhász S.
Berta, neje	Rózsa Lili.	Krepelka	Füredi J.
Malter Prém	Somlai A.	Jean, szolgál	Réthy István.

Kezdete délután 3 és fél órakor.

Este 8 órakor, rendes árkakkal:

Az éjjeli menedékhely.

Jelenetek a mélységből 4 képpen. Irta: Gorkij Maxim. Fordította: Abonyi Arpad.

SZEMÉLYEK:

Kostylew	Győre Alajos.	Kwacsnya	Pajor Agnes.
Wassilisa	Ardai Ida.	Bubnow	Mariházi M.
Natacsa	Gazdi A.	Satin	Könyves J.
Medwjedev	Németh J.	Szinesz	Zilahy Gyula.
Vasjka Pepel	Somlai A.	Báró	Sarkadi A.
Kifcsécs	Polgár S.	Luka	Békés Gyula.
Anna, neje	Csigaházi E.	Aljocska	Szabó József.
Nasztja	Gőz Aranka.	Ferdefejű	Juhász S.

Kezdete este 8 órakor.

NYILTTÉR.*

Ügyvédi irodámat

Eötvös-utca i-ső szám (Rozsnyay-féle) ház II-ik emeletére helyeztem át.

Dr. Schütz Henrik.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen atyánk

Pilán György

temetésén megjelentek, s fájdalomukat ez által is enyhíteni igyekeztek, ez uton mondunk hálás köszönetet.

1730. *A gyászoló család.*

Elsőrendű kiszolgáló kereskedő segéd

a női divatáru szakmában e hó végé-eli belépésre, helybeli üzlet részére felvétetik, ajánlatok **divatáru** jelige mellett e hó 15-éig e lap kiadóhivatalába küldendők.

1721

Kérelem

Csák Cyrják minorita rendfőnök és Supka Béla aradi minorita házfőnök urhoz.

Mint jó szemzéd, most már nyilvánosan kérem fel az urakat, hogy a gyoroki nagy völgyben lévő kútnak használatát a régi állapotba méltóztassanak visszaállítani, mert eltekintve attól, hogy ama kutat 1878. év óta folytonosan, háborítatlanul birtoklom, nem tételezhetem fel az urakról, hogy a kútnak a szőlőmivelési céloktól s a szomszédok munkáinak használatától való elzárása tőlük ered, annyival kevésbé, mert ez, a gyoroki általános nézet szerint is, sem a „hazafisággal“ sem pedig a „felebaráti szeretettel“ nem volna összeegyeztethető.

Györök, 1903. augusztus 8 án.

Tisztelettel

Simon Jenő,

1727.

róm. kath. szőlőbirtokos.

Ajánlunk ipar és háztartási célokra**rostált darabos**

111

bükk faszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér;

bérmentve, házhoz szállítva,
kétszer mosott, valódi porosz

kovács - kőszenet,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

elsőrendű szagtalan

fűtő kőszenet

100 kiló 3 korona 40 fillér;

ugyszinte darabos

légszesz pirszenet (koks.)

100 kiló 4 korona 20 fillér.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása
10 napos végett főlnapi időt kérünk.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

GERMANDRÉE Porhanyós állapotban és tablittákban

Francia szabadalom. A szépség titka, ideális illattal feltétlenül tartós, egészséges és diszkrét. A Germandrée az archéennek egészséges és üde színt ad. 1900. évi Párisi Világkiállítás: ARANYÉREM. MIGNOT BOUCHER, 19, Rue Vivienne, PARIS. 1280 Vigyázat a bevételezésnél.

PÖSTYÉN:

Kénes iszapfürdők. Budapesttől 4 óra

Köszvény-, csusz-, ischias-, exsudatok-~~ra~~

orvosilag első helyen ajánlva.

Tessék prospektust kérni. Fürdőigazgatóság

Iszap főlerakat házi kúrákhoz Aradon:

Földes Kelemen gyógyszerárában, Deák Ferenc-utca 11-12.

800.000**koronát**

meghalad az az összeg, mit Arad évente idegen készítésű cipőért osztráknak, csehnek, morvának elfizet

és mit kap**? azért a ?****pénzért?****Tessék megnézni.**

Ilyen lesz, ha egyszer megázott, a bolti cipő, más szóval a bécsi rongy.

És a magyar cipész tengődik, munka nélkül. Esmélj magyar társadalom! Ha cipőt vásárolsz, gondold magyar véreidre, kiknek, mert nincs munkájuk, nincs kenyérük sem.

Ha cipő kell, rendeljen magyar iparosnál!

A magyar cipésznél ilyen cipőt kaphat!

1501

Ha pedig kész cipőt szokott vásárolni, vásároljon az

ARADI CZIPESZEK TERMELŐ SZÖVETKEZETENEL,

Templom-utca, (Minorita-palota)

Fiók-üzlet: Boros Béni-tér (Dongl-ház.)

Üzlethelyiségünket augusztus 1-től Andrásy-tér 22. (Hajós gyógyszerár mellett) helyezzük át.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

Gyógyhely: Budapest, (Budán.)

Idény április 15-től — október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos: Dr. POLGÁR EMIL.

Egészséges lekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő

Villamos-vasúti összeköttetés a fővárossal. 2078

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKOZLO ROVATA

A kör helyeszközi-osztályának helyisége
SZABADSÁGTÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Délelőtt 11—1 óráig, este 9—10 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. — Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta felvétetnek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközi-osztály.

Keresünk:

Aradi nagy vállalat részére könyvvezetőt, aki az egyszerű és kettős könyvvezetésben, továbbá a magyar és német levelezésben, és esetleg a román nyelvben jártas. A kik a falpari szakmát is értik, előnyben részesülnek.

Fővárosi rövid-, fonál- és kézimunka-áru üzlet részére e szakmában jártas, intelligens segédet, a ki magyarul és németül tud. Ajánlatok arcképpel.

Vidéki rőtös divatáru fióküzlet részére intelligens szakképzett idősebb segédet üzletvezetőnek, 1000 korona óvadék megkivántatik, fényképpel ellátott ajánlatok kéretnek.

Aradi szállító-üzlet részére fiatal, szép írásu gyákernekot.

Vidéki hengermalom részére szakképzett könyvelőt, ki egyszersmind utazóul is alkalmas.

Vidékre, fiatal, jó megjelenésű rőtös- és férfi-divatárus segédet.

Helybeli papír és rövidáru nagykereskedés részére, szakképzett ügyes rövidáru segédet és fiatal a papír szakban jártas segédet.

Vidéki fűszer- és rőtös-üzletbe fiatal segédet, aki a német és román nyelvet érti.

Vidéki fűszer-, vas- és vegyesáru üzlet részére a román nyelvben jártas, ügyes fiatal segédet.

Ajánlunk:

Az egyszerű könyvvezetésben és a levelezésben teljesen jártas, szép írásu könyvelőt, aki ily minőségben helybeli nagykereskedésben alkalmazva volt.

Kereskedelmi akadémiát érettségig tett, kalligráfus írásu, a magyar- és német nyelvben, továbbá a magyar gyorsírásban jártas fiatal embert, irodai gyakornokul. Sok évi gyakorlattal bíró aorinbergi, rövidáru és díszmü áru szakban teljes jártassággal bíró idősebb segédet.

Elsőrendű nagykereskedő cégnél sok évi gyakorlattal bíró könyvelőt, naponta 1—2 órai irodai foglalkozásra.

Vasáru szakban teljesen jártas, intelligens fiatal embert.

A fűszer- és vegyesáru szakban minden igényeknek megfelelő segédet.

A női divat és rövidáru szakban jártassággal bíró fiatal ügyes segédet.

A férfi és női cenfekitlo szakban kollő jártassággal bíró ügyes segédet.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKOZLO OSZTÁLYA.

Klein Sándor, **Keppich Zsigmond,**

titkár. igazgató.

A legjobb és legelőnyösebb
Ádító-ital,
mely mint semmi más hűtővel és borral, egy
széles vagy mélyvízi szőlőből vagy tőze-
gyűléssel ad: a

MATTONI-FELD
GISSHÜBLER
SÁVARTÓ-KITŐ

Itt a kőszék, hűtő és felfűtő egyaránt. A legjobb
mer a nyári hónap tikasztó hatása ellen.

Hetessy István

polgári és egyenruha szabó

Aradon, Nagyvárad-ut 10. sz.

Ajánlja magát mindennemű polgári és egyenruhák elkészítésére a legújabb divat és előírás szerint, ugyiszintén elvállal javításokat, átalakítás és felvasalásokat a legjutányosabb árak mellett. 1458
Hosszas szaktapasztalásaim, melyet külföldön elsőrendű szabóüzletekbe szereztem, lehetőségessé teszik, hogy t. megrendelőmet legszolidabban kiszolgálhassam.

Magy. kir. Államvasutak üzletv. Aradon.

21873—1908. sz.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Piski állomáson létesítendő 1 drb. altiszti és 1 drb. szolgálaképület és 2 drb. 8 rekeszes melléképület, valamint Petrozsényben létesítendő 1 drb. altiszti és 3 drb. szolgálaképület és 4 drb. 8 rekeszes melléképület építésére és azzal kapcsolatos munkákra.

A költségszámítás, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint az 1887-ben kiadott általános és részletes feltételek Aradon, a magy. kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafenntartási osztályában a hivatalos órák alatt 3 korona lefizetése mellett átvehető és a vonatkozó tervek megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1908. évi augusztus hó 19-én déli 12 óráig kell benyújtani, aláírott üzletvezetőség általános osztályánál. Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékleteit ívenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani: „Ajánlat a piski és petrozsényi telepházák és melléképítményeik építési munkáira.” Ajánlatok úgy a piskii, mint a petrozsényi építésekre külön-külön, valamint a két építkezésre együttesen is benyújthatók.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1908. évi augusztus hó 18-án déli 12 óráig a piskii telepházákra pályázók részéről 2000, azaz Kétezer korona, a petrozsényi telepházákra pályázók részéről 8400 kor., azaz Hárromezer-négyszáz korona, mindkét munkára pályázók részéről pedig 5400 kor., azaz ötezezer-négyszáz korona bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami letételekre alkalmas értékpapírokban letenni.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Távirati uton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti bevételével adandók fel. A ajánlatok feletti döntés határideje e pályázati határidőtől számított 2 hétben állapítatik meg, a bánatpénzek visszaadása pedig a döntéstől számított 8 napon belül eszközöltetik.

Aradon, 1908. évi július hó 29.

Az üzletvezetősége.

(Utányomás nem déjaztatik.)

11808. sz. 1903.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Szt.-Jakab

Országos Vásár

f. évi augusztus hó 13-tól bezárólag augusztus hó 17-ig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra — augusztus hó 13-tól, csütörtökön reggel 5 órától kezdve — meg van engedve. Temesvárott, 1903. évi július hó 25-én.

A városi főkapitányságtól

BANDL REZSŐ,
főkapitány.

Bánáti ló-, szarvasmarha-, juh- és sertésvásár. — Gyümölcs-, mezőgazdasági-, kereskedelmi- és iparvásár. 1668

Epilepsia.

Aki epilepsiában, ideges görcsökben, vagy egyéb idegbetegségben szenved, kérjen az erre vonatkozó könyvecskét, amely ingyen és bérmentve kapható: **Schwann-Apothek, Frankfurt a/M. 2745**

Nevelőnő.

Két leánykám mellé **szep-tember 1-ére** 1702

nevelőnőt

keresek, ki képes a polgári iskola második osztályában előirt tantárgyakat oktatni; izr. hitoktatás megkívántatik. Ajánlatokat kérek alábbi címre, fizetési igények megjelölésével.

Grósz Pál

szőlőbirtokos, Á g r i s.

Tóth János

épület-, bútór- és portál-asztalos

Aradon, Illés-utca 19. sz.

Ajánlja magát a n. 6. helybeli és vidéki közönségnek minden **asztalos szakmába** vágó munkák, u. m.:

épület és portál, üzleti és irodai berendezések elkészítésére

száraz anyagból.

Háló-, étterem-, uri-szobák és terem-berendezéseket bármely stylusban, adott rajz vagy általam készített rajz szerint a legjutányosabb árak mellett, pontos és szolid kivitelben. 1488

Javításokat pontosan és gyorsan készítek.

Schicht-szappan

„szarvas“

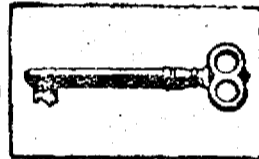
vagy

„kulcs“

jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

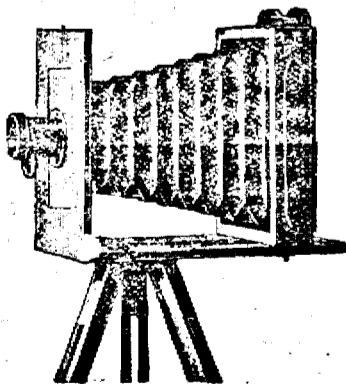
AZ

Amateur és fényképész

urakat tisztelettel értesítem, hogy a

tavaszi idényre rendelt fényképző-gépek

megérkeztek

Minden egyes gépért vagy cikkért teljes jótállást vállalok.

BLOCH H.

fénykép-cikkek raktára.

1498

Új és használt

Zongorák,

pianók és hangjegyek

az 1350. év óta fennálló üzletemben a legjutányosabb árakban, kívánatra a hangszerek részletfizetésre is kaphatók, esetleg havonkénti bérfizetés mellett

bérbe is vehetők.

Zongoraim: Bösendorfer, Ehrbar, Hamburger, Heoffmann, Kern, Krämer, Koch & Korselt, Luner Lyra, Petrof, Proksch, Schnabel, Steizhammer, Stingl, Schweighoffer, Thék és Weszely gyárakból valók.

Zongora javítások és hangolások elfogadtatnak.

Kölcseknkönyvtárban az olvasás-díj: Havonként 1 korona 60 fillér. Kötetenként 10 fillér. 1172

Krispin József

Deák Ferencz-utca 28 sz.

Telefon szám 85.

Deák Ferencz-utca 36. szám alatt

3 utcai és több

udvari lakás

november 1-től

kiadó.

Bővebbet ugyanott a munkavezetőnél. 1670

Legolcsóbb óra, kerékpár és varrógép javítóműhely.

Ascher Ferencz és Társa

órás és műszerészek.

ARAD, Deák Ferencz-utca 39.

(szemben a Vas-szállóval.)

Ajánlják magukat mindennemű órák javítására 2 évi jótállás mellett, ugymint kerékpár, varrógép, író- és kötőgépek, graphopon, beszélő és zenélő-gépek javítására, továbbá villanycsengő és telephon berendezésekre ugy helyben, mint vidékre jutányos árban, pontos és gyors kivitelben. Nagy raktár varrógép és kerékpár felszerelésekben. 1485

Egy

nagyobb vidéki városban

egy jó forgalmu, szépen berendezett

mészárszék

és hentes-üzlet

családi ügyek miatt

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban. 1680

2925—1903. pm.

Hirdetmény.

Néhai Pálfi Józsefné szül. Kishalmy Klementina emlékezetére idősb. Kishalmy Ferencz által tett alapítvány 8000 korona tőkájének egy évi kamata mint kiházasítási, vagy üzletberendezési segély összeg a f. évi augusztus hó 18-án egy az aradi polgári jótékony nőegylet árvaházában nevelt kifogástalan erkölcsű, szorgalmas árvának vagy egy oly egyénnek, ki szintén a nevezett árvaházban neveltetett, s mint ilyen nagykoru lép házasságra, vagy kezd üzletet, ki fog adni.

Azok tehát, kik ezen összeget elnyerni óhajtnak s a megjelölt minősítéssel bírnak, felhivatnak, hogy kérvényüket hozzám 1903. évi augusztus hó 18-ig benyújtsák.

Arad, 1903. évi július hó 30-án.

Varjassy,
polgármester.

Javalatok: a légzőszervek és emésztőszervek mindennemű katarrhusos megbetegedéssel, valamint vérszegénység stb. Ellenjavallat: aszkór.

Gleichenberg gyógy-hely.

Alkalikus-muriatikus források: Constantin és Emma forrás; alkalis-muriatikus szénsav: János forrás; tiszta szénsav: Klausen forrás; savó, sterilizált tej (száraz táplálás), kefir, forrás-só belelegzés, fenyőtűgőz belelegzés, mindkettő külön kabinokban; légzési készülék, pneumatikus kamrák, édes ásványvíz és pezsgó meleg fürdők, fenyőtű és aczélfürdők. Nagy vizgyógyintézet, tenis-pálya. Lány langyos meleg, pormentes, szélcsendes levegő, erdős fensíkon. 2780

Felvilágosítás és prospektus ingyen.

Lakás és kocsli megrendelések az Igazgatóságnál Gleichenberg.

Saison május 1-től szeptember végéig.

Hirdetmény.

A csász. és kir. katonai élelmezési raktár Aradon folyó évi augusztus hó 1-től november hó végéig vesz 500 mm. zabot kis és középgazdaktól és azok szövetségeitől.

A vételre felajánlandó zabnak az utolsó termésből valónak, teljesen érettnak, száraznak és egészségesnek kell lenni, továbbá teljes, megfelelő nagyságu, kemény és lehetőleg egyenlő szemekkel kell bírnia.

Egy hektoliter termésnek a súlya a zabnál legkevesebb 41 kilónak kell lennie.

Minden magánajánlkozó, kit az élelmezési raktár nem ismer, köteles az általa termelt zab mennyiségét kimutatni. Ezen bizonyíték, bizonyítványok által hozandók, melyek azon mezei gazdák részére, kik egy mezei gazdasági szövetkezetnek tagjai, ezen szövetkezet által, más mezei gazdák részére pedig a járási tisztviselő, vagy kivételesen a községi előljáróság által állítandók ki.

Mezőgazdasági egyesületek részéről eladásra felajánlott, mint olyanok igazolni kötelesek.

A zab ára a minőséghez képest a jelenleg érvényben álló piaci árak, illetőleg a tőzsdeárjegyzéseken belül állapittatik meg és azonnal kifizettetik.

A szállítás rendszeren az élelmezési raktárig hozatik ajánlatba.

Az eladott áru azonnal vagy legkésőbbben 6 napon belül szállítandó.

Részletes szóbeli felvilágosítások a minőségi követelményekről és az átvételi módokról az élelmezési raktárnál minden hétköznapon a hivatalos órákban mindenkinek készsággal adatnak.

Arad, 1903. évi augusztus hó.

csász. kir. élelmezési raktár

Arad-vár.

1714

Hajhullás ellen

használjuk a Rozsnyay-féle „HAJ-SZESZ”-t. Kitűnő hatása. Megszünteti a korpaképződést, erősíti a hajgyökereket és a fejbőrt. Meggátolja a haj kihullását. A hajnak selymes lágyaságot ad és annak színét nem változtatja meg. Egy üveg ára 1 korona 50 fillér.

Rozsnyay-féle Serail-crème.

Finom, ártalmatlan anyagokból gondosan előállított készítmény, mely bőrszépítő tulajdonságánál fogva minden más crémnél felülmúl. Rendkívül alkalmas szer a napégetés ellen, a bőr pattanásainak, szeplőinek és pörsenésinek eltüntetésére. Nappal is használható, mivel az arcon, nyakon és kézen eldörzsölve azonnal felszívódik. Ebben rejlik azon páratlan csodás hatása, hogy az arcnak fehérséget, üdéséget, bájít és meglepő finomságot kölcsönöz. **Használata:** Reggeli mosdás után egy kis babszemmagyságnnyit eldörzsölünk ujjainkkal az egész arcon és kézen. A serail-crémnel bevont arcon a finom alkatrészekből készült Serail-hőlgypor remekül, alig észrevehetően tapad. Este az arcra Serail arczenőcsőt használjunk.

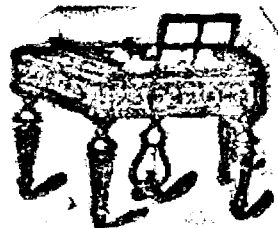
Kapható egyedül:

909

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertárában Aradon.

Cosmetika és vegyi készítmények gyára.

Pártoljuk a hazai ipart!

Szép és jó munkáért

Páris, London, Stockholm és Budapesten ki tüntetve

Varju Béla

cs. és kir. szab. műhangszer-ipar telepe

Budapest. VIII., József-körút 20. sz.

A székes-tőváros valamint több zenekar és társulat szállítására.

Saját készítményű hangszerek, u. m.:

frutól früg	frutól früg
lakola-hegedük 5 15	Trombiták . . . 4 70
Kijátszott régi hegedük . . . 20 1000	Harmonikák . . . 3 80
Fuvolák . . . 3 80	Arisztónok . . . 14 35

Intóna 6 kótalappal 12, valamint mindennemű pengető vonó és fuvó-hangszerekben.

Ozimbalmok,

45 forinttól 300 forintig, hat évi jótállás mellett.

Bármilyen hangszerek javítása.

Olcso árak. Pontos munka. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 82

Magyar királyi Államvasutak üzletvezető-sége Szeged.

21874—1903. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak alulírott üzletvezető-sége nyilvános pályázat utján biztosítani kívánja a vonalain alkalmazott azon hivatalnok és hivatalnokgyakornokai részére szükséges egyenruha darabok készítését, kik a fennálló egyenruházati szabályzat értelmében szolgálatközben egyenruhát viselni tartoznak.

Az ezen hivatalnokok és hivatalnok gyakornokok által rendszerint viselendő egyenruha darabok következők: 1. nyári zubbony, 2. tavaszi és őszi zubbony, 3. téli zubbony, 4. nyári nadrág (sötét kékes) szürke v. drapp színű posztóból, 5. tavaszi és őszi nadrág, 6. téli nadrág, 7. tavaszi és őszi felöltő, 8. téli felöltő, 9. nyári sapka, 10. nyakra való, 11. kesztyű, 12. karkötő.

Az 1—8. tétel alatt felemlített ruha darabok készítéséhez megkívántató felső kelemek bármely hazai czég belföldi gyárából szerzendő be.

A 9—12. tétel alatt felsorolt ruházati czikkek, valamint az 1—8. tétel alatt felsorolt ruhák teljes elkészítéséhez a felső kelemén kívül még szükséges egyéb czikkek a szállító czég által jó minőségben bárhol beszerezhetők, azonban kikötöttik, hogy amennyiben ezen czikkek Magyarországon is gyártatnak, úgy első sorban a hazai gyártmányok szerzendők be, illetve használandók.

Ezen ruhadarabok elkészítésére és szállítására vonatkozó részletes feltételek megszerezhetők az alulírott üzletvezető-ségnél a hivatalos órák alatt, mely feltételek aláírottan az ajánlattal együtt következő felirattal ellátva:

„Ajánlat a hivatalnoki egyenruha darabok elkészítésére iránt” 1903. évi augusztus hó 22-én déli 12 óráig az alulírott üzletvezető-ség általános osztályához (I.) benyújtandók vagy posta útján beküldendők, hová is bántatpénzképen, mely esetleg óvadék gyanánt is fog szolgálni, 400 korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1903. évi augusztus hó 12-én déli 12 óráig beküldendő.

Az alulírott üzletvezető-ség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlott egység-árakra szabadon választhasson és fogadhasson el.

Szeged, 1903. évi július hóban.

Az üzletvezető-ség.

(Utánnomat nem díjazatik.)

Veszek zálogcédulákat.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLON-UTCZA

Minorita-palota.

Arad legolcsóbb bevásárlási forrása

órák és ékszerekben.

Készpénzért a legmagasabb árban vesz vagy más új tárgyakra becserél mindenféle drágaköveket, arany-, ezüsttárgyakat, jó vagy tört állapotban.

TELEFON 438. 1431

Veszek zálogcédulákat.

+ Soványság +

Szép testidomokat kaphatni a világ-hírű erőportól, amely a párisi 1900. évi és hamburgi 1901. évi kiállításokon aranyéremmel lett kitüntetve. 6-8 hét alatt 30 font kövéredés egész bizonyos. Orvosi előírás. *Reálisan szolid - nem széllármosság, számtalan köszönő írat.* Ara dobozonként használati utasítással, együtt bérmentesen küldve 2 kor. 50 fillér. Az összeget legajánlatosabb előre utalványon küldeni. D. Franz, Steiner & Co. hygienikus intézetének Berlin 59. Königsplatzstrasse 78. Ausztria-Magyarországban kapható Török József gyógyszer-tárában Budapest. 1511

Ez a legfontosabb

nem kell elköltözés esetén, vagy más esetben feleslegessé váló butorokat pottom áron eladni, megveszem én azokat, ugyszintén

uraságoktól levetett ruhákat a legeslegmagasabb árban. Kivánatra házhoz is megyek.

Roth A.

butorvétel és eladás.

Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal szemben). 1471

Dick Ferencz Alajos

fényező és mázoló mester

Aradon, Boczkó-utcza 9. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat u. m.: fürdőszoba, és kádak-, vas- és fa-butorok-, vízkannák-, tálcza-, kályhavédő-, fako-sarak

aranyozás és márványozását, függőlámpák bronzírozását, majolika festészetet fára és érczre díszes kivitelben, floderozások minden színben a legseccsiosabb kivitelben jutányos árban és pontosan teljesítenek. 1475

85-1908.

Hirdetmény.

A kedvezményes borítalsódó fizetésére igényt tartó szőlősgazdák ezennel figyelmeztetnek, miszerint a házi fogyasztásra szánt borszükségletüket az 1892. XV. t.-cz.-re való hivatkozással f. évi szeptember hó 15-ig a fogyasztási adófelügyelőségnek bejelentésük.

Arad, 1903. évi augusztus hó 6.

Varjassy,
h. polgármester.

KISS ALBERT

Aradon, Varjassy József-utca 13. sz.

Elvállal minden a kárpitos és díszítő szakmába vágó munkákat, úgy mint matrácok elkészítését, továbbá bármilynemű javításokat a legjutányosabb árak mellett.

Dívánok és matrácok folyton rak-táron tartatnak. 238

Kiadó lakás.

Négy szobából,
fürdőszobából és mellékhelyi-ségekből álló

utczai lakás,

villanyvilágításra berendezve,

József főherceg-ut 12. szám
alatt a II. emeleten

november hó elsejétől kiadó.

Fodor és Reisinger.

1722

512-1903. V. 474/8. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíró-ság 1903. V. 474/1. számú végzése által Rosenzweig Sámuel végrehaj-tató javára, Luptovits János ellen 364 kor. 08 fillér tőke és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt és 1271 korona 20 fillérre becsült varrogép-k és kész ruhák-ból álló ingóságok nyilvános ár-verés útján eladtnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Medgyes Egyházán 23. sz. alatt leendő eszközzésre 1903. évi augusztus hó 14-ik napjának dél-előtt 8 órája határidőül kitüze-tik és ahhoz a venni szándé-kozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cikk 107. §-a értelmé-ben a legfőbbet ígérőnek becsáron aul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cikk. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1903-ik évi ju-lius hó 30. napján.

Török Dénes,
bir. végrehajtó.

1723

Lindner Róbert gyógyszerész-féle

ALAISKA-CRÉME

Cosmeticum par excellence.

Az arczbőrnek rövid használat után ragyogó fehérséget, üdéséget, tisztaságot és bájú ad. Eltávolít porcsont, szeplőt, bórakákat (Mit-esser), napbarnítottaságot stb. A legcsinább kezeket finomná, fe-hérré és gyöngéddé varázsolja. Előnyök: Alaiska Crème nem zsíros, semmiféle fémalkatrészeket nem tartalmaz, orvosiilag jóváhagyva és ajánlva. Teljesen ártalmatlan. Egy tégely ára 3 korona. Próbátégely 1 korona 20 fillér.

Alaiska-puder (arezpor)

Kitűnően kitűszíti az Alaiska Crème fényes cosmetikai hatását, a bőrnek elbájító színárnyalatot, finom, üde, rózsás üdéséget ad, nagyszerű illata, kitűnő fehéreje van és feltétlenül ártalmatlan, mert sem higanyt, sem bismutot nem tartalmaz. — Egy doboz (fehér, rózsá vagy sárga) 3 korona.

Kapható:

LINDNER RÓBERT gyógyszerésznél, Bécs, XIII/9,
Lainzerstrasse 113.

Kittatetve: Páris, London, Amsterdám és Bécsben 1902-ben arany-érmekkel és díszoklevelekkel. 2561

Cséplőgépek

felszereléséhez szükséges hivatalos

Mentőszekrények

10 koronáért kaphatók

Vojtek és Weisz

drogueria és parfumeria nagykereskedésében 1427

ARADON.

Hirdetések
Aradi Közlöny Naptára
1904. évfolyamára

már elfogadtatnak.

Az Aradi Közlöny előfizetői ingyen kapják és más uton meg nem szerezhető.

Hirdetési díj: egy egész oldal 40 kor., egy fél oldal 30 kor., egy negyed oldal 20 kor.

A m. kir. államv. budapest jobbpárti üzletvezetősége.

21491-1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Zimony állomásán a magyar folyam és tengerhajózási részvénytársaság hajóival érkező valamint az ezekkel továbbítandó áruknak a vas-utikocsiba, illetve vasuti kocsikból a hajóra való átrakási munkálatok végzésére ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

Az egy korona bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Zimony állomásán végzendő vízi átrakodási munkálatokra 21491-08 számhoz” felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönben a kellő okmányokkal (esetleg iparengedély stb.) felszerelt ajánlatok 1903. évi október hó 20-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest jobbpárti üzletvezetőség titkári hivatalához (Budapest külső kerepesi-ut VIII. ház) nyujtandók be.

Bánatpénz fejében pedig 500, azaz ötszáz korona készpénzben, vagy állami letétre alkalmas érték-papirokban nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztárána 1903. évi október hó 19-én déli 12 óráig le-teendő.

Értékpapírok a budapesti, ille-tőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegy-zett, tizennégy napnál nem régibb árfolyam szerinti értékben, de leg-feljebb csak névértékben fognak számíttatni.

Szóban levő vízi átrakodásra vonatkozó feltételek ezen üzletve-zetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Budapest külső kere-kespesi-ut 1. sz. II. ház II. eme-let 59 ajtó) valamint Zimony állo-másunk forgalmi irodájában a hi-vatalos órák alatt megtekinthetők miért is ajánlattevőkről feltételez-zük, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek el-fogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl érkezett aján-latok, nem fognak figyelembe vé-tetni.

A m. kir. államvasutak fen-tartják maguknak a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nél-a felajánlott egység árakra szaba-don választhassanak.

Budapest, 1903. évi június hó.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás n aztatik.)

Polvilágosításokat teljesen ingyen ad a kiadóhivatal:
József Therczeg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozódásait kérjük a hirdetés miatt levő számlára bízatosn.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban:
József Therczeg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

személyes rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Csalókat kereső vagy csúfoltak ajánló apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezési lapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárulító helyein.

Uj Szt.-Annán.

Egy szép sarok ház leendő piac helyiségen, bármily üzletnek alkalmas, családi viszonyok miatt olcsón eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1694

4 szobás erkélyes

lakás, fürdőszobával nov. 1-től kiadó. Erzsébet-körút 20. 1710

Egy 40 év óta fennálló

szatócsüzlet, állványokkal berendezve, italmérési joggal és dohánytözsdevel, minden órán kiadó. Értekezhetni Kossuth-utca 66. szám. 1684

300—1000 birkának

feles tartásra hely kerestetik. Czim: Juhász, Szintye! 1675

Jég

kapható havi bérletben házhoz szállítva Petőfi-u. 7/b. sz. Telefon 199. szám. 1507

Lakás,

5 szobából és mellékhelységekből kiadó. Évi bér vízhasználattal együtt 350 forint. Halász-u. 27. sz. 1706

Eladó

ház és háztelek Aradon, Kőlcsey-utca 9. szám alatt, kedvező feltételek mellett. 1715

Főmolnárt keresek

kő- és henger-járatu gőzmalomba. Az illető magyarul s románul jól beszéljen és jeles bizonyítványokkal rendelkezzen. Ezek másolata az ajánlatnál beküldendő, vissza azonban nem küldetnek. Kaufmann Ignác, Pankota. 1711

Könyvelésben és levelezésben

jártas ifjú alkalmazást nyer. Magyar és német nyelven írott ajánlatok az aradi légszergyár igazgatóságához intézendők. 1725

Részletrajzok

és megrendelések készítésében teljes jártassággal bíró építészeti rajzoló keresek. — Czim a kiadóhivatalban. 1719

A csekély értékű

bánya pirszónnel össze nem tévesztendő legjobb minőségű gáz pirszón ára máától fogva, a meddig a készlet tart, 100 kgr. ként 3 korona 50 fillér házhoz szállítva. Nagyban ár-engedmény. — Az aradi gázgyár igazgatósága. 1724

Gyönyörű garcon

lakás, esetleg iroda, az épülő Neuman-palotában nov. 1-től kiadó. Bővebbet Erzsébet-körút 20. I. 8. 1709

Uj hordók.

20 Hektólliteres jó minőségű új hordók, jutányos áron eladók Grünwald Ferenc kádármesternél, Magyar-utca 25 sz. alatt. 1698

Német bonne

a ki a háztartási teendőkben is jártas, egy öt és egy tizenkét éves leány mellé kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 1729

Olcsó tűzrevaló

fenyő és zindely hulladék kapható Czukor László fűrészgárában a hol 17 ed részért öröklteni is lehet. 1731

Bildhauer Lajos

háza melyben 25 év óta szatócs üzlet van, felszereléssel esetleg részletfizetésre is eladó vagy kiadó. 1732

Kiadó lakás

Maros-utca 2. számú ujonnan át alakított házban (a törvényszéki palota mellett) szép magán lakás, mely áll 5 szobából és hozzá tartozó helyiségekből azonnal kiadó. Bővebbet Kézsmárky Istvánnál Ferdinánd u. 8. sz. 1738

Egy jó forgalmu

borbély és fodrász üzlet

a legélénkebb utcában, betegség miatt

minden órában eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban. 1716

TENKE

Biharmegye.

Legelősebb és leghatásosabb vasas fürdők egyike, a női betegségek és vérszegénységéből eredő bajok gyógyítására. — Prospectust készséggel küld

1095 a fürdő-igazgatóság.

Wolster Izsó

uri szabó

Aradon, Csernovits Péter-utca 1. sz.

(szemben az iskolával.)

Elvállal, bármilyenmő uri öltönyök mérték szerinti elkészítését a legjobb dívat és pontos szabás szerint a legjutányosabb árk mellett.

Javításokat és átalakításokat olcsón eszközöl. 228

Gyönyörű padlókat

kapunk kefe, viasz és festék nélkül, ha a világhírű

DYNALIN-PASTÁT

használjuk. Minden normális szoba padlója — akár kemény vagy puha fából (linoleum is) két puha rongy és némi Dynalin-pasta segítségével néhány perc alatt csodaszép világosbarna, pompásan fényes lesz és hamar megszárad.

A Dynalin-pasta alkalmazásával még a következőket lehet elérni:

Minden butórdarab, akár puha, akár kemény fából van, akár matt vagy fényezett, olyan lesz, mint az új és a foltjai eltűnnek 3-4 szeri tisztítás után.

Márványablak, márványkövek, akármilyen öregek is, egy perccel alatt mint a tükör úgy tündökölnék.

Világos cipők gyönyörű szépek lesznek és a bőr feltűnő tartósságot nyer. Lakcipők, akármilyen öregek, pompás fényt nyernek és a bőrt konzerválja.

☛ Egy adag ára, elégséges 3 ablakos szobához ☛

☛ 2 kor. 20 fill. ☛

585

☛ Féladag 1 korona 10 fillér. ☛

Főraktár Ausztria Magyarország és Németország részére:

Longlife-vállalat, Bécs,
VI. Gumpendorferstr. 34. (ezelőtt Burggasse 10.)

☛ Mint különlegességet ajánljuk: ☛

a „Lyma-tinktúra“, melyvel poloskát és annak petéit garancia mellett teljesen ki lehet irtani. — Egy nagy üveg ára 1 kor. 30 fillér.

Megrendelhető a Longlife-vállalatnál, Bécs, VI. Gumpendorferstr. 34. (ezelőtt Burggasse 10.)

Bérbeadó szálloda.

Aradmegye egyik nagyközségében

egy befendezett 1728

szálloda

könnyű feltételek mellett

azonnal kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Stiaszny József

kaptala és sámla készítő

Aradon, Andrassy-tér 4. sz. (Nádor szálloda-épület.)

Kitüntette 1901. és 1902. évben.

Ajánlja magát mindennemű kaptala és sámla készítésére pontos kiszolgálás mellett. 14 év óta fennálló üzlettem tanuskedik jó hírnevről. Főtörekvésem: vévőimet a legjobb anyagból készült áru val jutányos árk mellett kiszolgáltatni. 281

500 forintot

fizetek annak, aki Bartilla fogvizének használata mellett, üvegje 35 kr. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 kr.) Bartilla A. Brökösel, (E. Winkler) Wien, 19/1 Sommer-gasse 1. Kapható Aradon: Ring Lajos Asztalos Sandor-utca 1. sz. G. Földes Kelemen, Deák Ferenc-utca 11. sz. gyógyszerárakban. — Kérjük mindenütt határozottan Bartilla-féle fogvizet. Hamisítványok fejjelentői jól díjaztatnak. 129

Fiatal segéd

kerestetik

szeptember 1-sői belépéssel,

ki magyar, német, román és szerb nyelvet beszél,

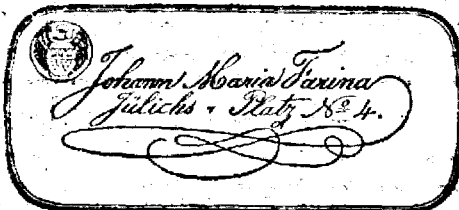
Halmos Testvérekhez,

Battonya, 1720

rőfős és divat-üzlete.

Valódi Eau de Cologne

destillálva, az eredeti Recept szerint, melyet őseim találtak fel.

Védjegy. Törvényesen védve.

Szives figyelmébe! Mindenkit, aki az én törvényesen bejegyzett czéggemmel visszaél, avagy aki védjegyemet utánozza, a legszigorubbán hatóságilag fogom felelősségre vonni.

Johann Maria Farina Köln, (Rajna mellett) Jühlichspitz No. 4.

Szabadalmazott szállítója császári és királyi udvaroknak. 1228

Alapított 1840.

Divatáruház

Telefon 231. sz.

ARAD,
Szabadság-tér és Forray-
utca sarok.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA

ARAD,
Szabadság-tér és Forray-
utca sarok.Siegler-féle vásznak
eredeti gyári áron
és vászon maradékok.Schroll-féle
chiffonok,
selyem damaszt ágyneműk.Regenhárt és Raymann-féle damaszt asz-
tálnémű, ajour és színes kávések, törül-
közők és konyharuhák.Kész női és férfi fehér-
nemű.
Nagy választék férfi és női zsebkendőkben.Állandó nagy raktár teljesen kész bébe-ke-
lengye. Remek himzett bölcső takarók, a
kis kelengyéhez tartozó összes kellékek.

1408

Csak elismert jó minőségek és olcsó árak.

KINTZLER ZOLTAN

Bromometer művészt és ékszerész

Arad, Andrassy-tér 20. (Régi Arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer

kapható.

1527

Pontos és szolid kiszolgálás!

Gyorokon,

a község központjától sétálva 17,
18 percnyi távra, a hegyközség
legjobb útja mellett, — a távoli
síkra gyönyörű kilátással, egy

sveiczi stílusú épület

és pinczével felszerelt

SZŐLŐ

5³/₄ c. holdnyi terjedelemben, az
idei szürettel v gy a nélkül is

eladó.

Közlebbi felvilágosítással szol-
gálnak: Gyorokon, Hunyady Péter és
Mihályik Béla urak, kik a szőlőt be-
is mutatják. 1712Feltűnő újdonság!
DELICE || Minden hirdetés felesleges, a dohányzó
egyszer veszi és többé mászt nem szivhat.

legjobb valódi francia

1434

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

ZÁM

(Hunyadmegyében.)

Klimatikus üdülő és nyaraló hely.

Pormentes gyönyörű hegyvidék.

Regényes kiránduló helyek.

Modern szállodában teljes ellátás
feltűnő olcsó árak mellett.Vonatok minden irányból naponta 3-szor. — Mindennemű fel-
világosítással készséggel szolgál:

Kormos Adolf,

„Transsylvania“ szálló Zám.

726

Bámulatos újdonság!

325 drb. 1 frt 95 kr.-ért.

Egy pompás aranyozott óra elegáns
láncszal, három évi jótállás mellett, egy
„Laterna Magica“ 25 érdekes képpel, egy
igen finom nyakkendő-tű simill brilliant-
kövel, egy keleti gyöngyökből való nyakék,
a legmodernebb női ékszer patent zárral;
1 finom bőr pénztárca, egy nagyon ele-
gáns szivarszipka, 1 double-arany kézelő-
és ingomb-garnitúra, 1 finom zsebkész, 1
finom toilette-tükör tokban, 20 darab a
levelezéshez szükséges tárgy és még 200
darab különböző apróság, mely minden
háztartásnál elkerülhetetlen. Az érdekes
325 darab tárgy, melyek közül maga az
óra megéri a pénzt, megkapható az 1 frt
95 kr. utánvétellel az elárusítónál:

S. Kohane

KRAKKAU, (Galicia).

POSTFACH 72.

Ha a küldött áruk nem felelnek
meg, a pénzt visszaadják. 1705

PAGLIANO-SYRUP vértisztító- és edző-szer

1838-ik év óta biztos sikerrel használatban.

Készítője: PAGLIANO GIROLAMO egyetemi tanár Florenz, „via Pandolfini“ (Olaszország.)

Szállítási főraktár: Brachetti gyógyszertár Ala. (Dél-Tirol.)

798

Ajánlunk a nyári Saisonra:

Utazási cikkek.

Fürdőzési cikkek.

Utazó kofferek.

Utazó kosarak.

Teke golyók.

Ablak redőnyök.

— Szalmakalapok.

— Turista ingek.

— Swerczek. —

Nap és esőernyők.

Sétabotok.

Ing, gallér és kézelő.

Zimmermann és Eisele

Aradon, Templom-utca sarkán a „Zöld papagáj“-hoz.

1408